Vidzemes augstskola

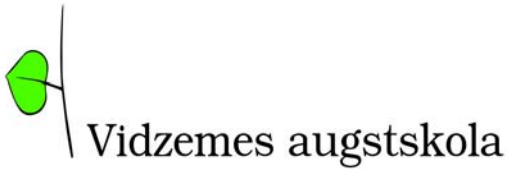

ZIŅU ATLASES UN ZIŅU IZLAIDUMA VEIDOŠANA LATVIJAS NACIONĀLAJĀS TELEVĪZIJĀS

Valmiera 2005

Pētījums sagatavots pēc Nacionālās Televīzijas un Radio padomes pasūtījuma.

Pētījuma autori: Gunita Berķe, Vineta Silkāne

Pētījuma datu kodēšanā piedalījušies Vidzemes augstskolas Komunikācijas un sabiedrisko attiecību programmas studenti: Laura Arberga, Ilze Ārnesta, Ansis Bērziņš, Zaiga Bulaža, Dace Cepurīte, Jūlija Kazule, Inese Meņķe, Andīna Okuņeva, Iluta Stepanova, Toms Upners.

Valmiera 2005

SATURS

1. IEVADS 4
1.1. Pētījuma mērķis un uzdevumi 4
1.2. Jēdzienu skaidrojums 4
1.2.1. Plašsaziņas līdzekļu loma 4
1.2.2. Ziņas vērtība 5
1.2.3. Ziņu tipoloģija 5
1.2.4. Ziņa 5
1.2.5. Faktori, kas ietekmē ziņu pārklājumu masu medijos 5
2. METODE UN IZPĒTES OBJEKTU RAKSTUROJUMS 7
3. REZULTĀTI 9
3.1. Ziņu sižetu vispārējs raksturojums, ziņu sižetu formāts un ziņu sižetu veidošanā izmantotie paņēmieni 9
3.1.1. Ziņas sižeta ilgums 9
3.1.2. Ziņas sižeta formāts un izmantotie paņēmieni 9
3.2. Ziņas sižeta satura atspoguļojuma vērtējums 11
3.3. Ziņu sižetos rādītās personas 12
3.4. Ziņu sižetu tematika 17
3.5. Ziņu sižetu ģeogrāfija 18
3.6. Ziņu raidījumu un ziņu sižetu saturiskā analīze 18
3.6.1. Pirmais Baltijas kanāls 18
3.6.2. Nacionālo un ārzemju ziņu sižetu attiecības ziņu raidījumos 19
3.6.3. Ziņu atspoguļojums televīzijas ziņu raidījumos 21
3.6.4. Ziņu sižetu pārklājums televīziju ziņu raidījumos dienas ietvaros 24
3.6.5. Oriģinālās ziņas TV kanālu ziņu raidījumos 26
3.6.6. Ziņu attīstība un pēctecība televīzijas kanālu ietvaros 26
3.6.6.1. LTV1 27
3.6.6.2. LTV7 28
3.6.6.3. TV3 29
3.6.6.4. LNT 30
3.6.6.5. TV5 31
4. SECINĀJUMI 33
NOBEIGUMS 34
LITERATŪRAS SARAKSTS 35
PIELIKUMI 36

1. IEVADS

Plašsaziņas līdzekļi ieņem svarīgu vietu sabiedrības informācijas aprites sistēmā. Ne velti regulāri veiktās sabiedriskās domas aptaujās par to, kam cilvēki uzticas visvairāk, gadu no gada situācija paliek gandrīz nemainīga un kā uzticamākie visbiežāk tiek minēti televīzija, radio, baznīca un prese. Protams, uzticamības reitingi mēdz nedaudz manīties, atkarībā no aktuālām problēmām sabiedrībā, skandāliem, plašām politiskām vai informatīvām kampaņām. Viens no neapšaubāmi nozīmīgākajiem faktoriem, kas ietekmē un raksturo televīzijas kanāla kvalitāti, ir ikdienas ziņu raidījumi. Ziņas ir TV "seja", tās veido reportieri, žurnālisti, redaktori u.c. par notikumiem, kuri ir svarīgi auditorijai. Tajā pašā laikā TV ziņu veidošanas specifika kā noteicošus faktorus izvirza vairākus objektīvus kritērijus – ziņu vērtības, kas notikumu pārvērš ziņas vērtā notikumā, kā arī noteiktas likumsakarības ziņu un notikumu atlases ("vārtu sargu") un atspoguļošanas procesos.

1.1. Pētījuma mērķis un uzdevumi

Šī pētījuma mērķis ir analizēt TV nacionālo ziņu sižetu struktūru, to veidojošos elementus, kā arī ziņu raidījumu satura veidošanas tendences.

Pētījumā tika izvirzīti vairāki uzdevumi:

1. veikt ziņu kvantitatīvo analīzi: noskaidrot kādi ir ziņu sižetu veidojošie elementi, kāds ir ziņu sižetu ilgums, cik un kādi eksperti tiek rādīti ziņu sižetos u.c.;
2. veikt ziņu saturisko analīzi: identificēt galvenos tematus, notikumus un to atspoguļojumu u.tml.;
3. identificēt ziņu dominējošo atspoguļojumu – vai ziņa ir pozitīva, neitrāla, vai negatīva;
4. veikt ziņu kvalitatīvo analīzi un identificēt informācijas telpas raksturojošos rādītājus un sadalījumu;
5. analizēt krievu un latviešu valodā veidotās ziņas, noteikt to dominējošās tendences.

Lai sasniegtu augstākminētos mērķus, tika:

1. izstrādāta pētījuma metodoloģija;
2. veikts pilotpētījums;
3. veikta sešu televīzijas kanālu ziņu raidījumu analīze divu nedēļu intervālā;
4. Sagatavota atskaite par veikto pētījumu.

1.2. Jēdzienu skaidrojums

Vispirms ir nepieciešams vienoties par vairākiem jēdzieniem un to skaidrojumiem, kas tālāk tiks izmantoti pētījumā: plašsaziņas līdzekļu loma, ziņas vērtība, ziņu tipoloģija, faktori, kas ietekmē ziņu pārklājumu masu medijos.

1.2.1. Plašsaziņas līdzekļu loma

Plašsaziņas līdzekļi ne tikai pasīvi pārraida informāciju, burtiski atkārtojot sabiedrības amatpersonu vārdus vai izklāstot precīzas kāda notikuma epizodes, bet arī atlasa vai noraida katras dienas ziņas proporcionāli realitātei. Ikdienas ziņu atlasīšanas un izrādīšanas laikā redaktori fokusē savu uzmanību un ietekmē sabiedrības uztveri par dienas svarīgākajiem notikumiem – tā ir t.s. "vārtsargu loma" (McCombs & Bell, 1996).

Tajā pašā laikā ziņas neatspoguļo pašu realitāti, bet gan informē mūs par to, kas pēc ziņu veidotāju domām ir "svarīgs" vai ievērojams sabiedrībā, līdz ar to radot īpašu – ziņu realitāti (Watson, 1998).

1.2.2. Ziņas vērtība

Dažiem notikumiem ir lielākas iespējas kļūt par ziņu nekā citiem. Ziņu organizācijas izvēlas notikumus, kas atbilst noteiktiem kritērijiem. Ziņai ir jābūt pēkšņai, jāaptver plašs mērogs un jābūt intensīvai, skaidrai un nepārprotamai, negaidītai, tai jābūt tuvu iesaistītajai publikai, nepārtrauktai un secīgai. Turklāt saskaņā ar rutīnas izmantošanas piemērotību, ir nepārprotami, ka notikumu rakstīšanas un pārraidīšanas spēju klātbūtnei vai prombūtnei ir nozīmīga loma ziņu atlasīšanā (McQuail, 1994). Notikumus, kas vairāk piemēroti, lai kļūtu par ziņu, raksturo: pēkšņums jeb citas laika robežas (kas šodien aktuāls, rīt var nebūt svarīgs); ietekme (lai skartu pēc iespējas lielākas auditorijas intereses); prominenču līdzdalība (sabiedrības elite); tuvums (cik ģeogrāfiski, emocionāli tuvu); konflikti vai sensācija; neparastums; turpinājums (ja ir cēloniski notikumi pagātnē) (Dominick, 1999).

Sabiedrībā pastāv dažādi aizspriedumi par mediju pasniegtajām ziņām: uzskats, ka ziņojumi prezentē un attēlo auditorijas viedokli; ziņas lielākoties ir par politisko un sociālo eliti; lokālās ziņas atspoguļo lielākoties turīgāko, ietekmīgāko sabiedrības daļu; minoritātes bieži tiek piemirstas; ziņas par kriminālo sfēru, noziegumiem sabiedrību interesē vairāk; politisko notikumu izklāstus ir grūti pasniegt neitrāli un citi uzskati (Watson, 1998).

1.2.3. Ziņu tipoloģija

Galvenie ziņu veidi ir "smagās ziņas", kas aplūko steidzamos, tūlītējos notikumus, un "vieglās ziņas", kas ir pamats brīvā laika ziņām (Dominick, 2005: 321). Turklāt ir vēl trīs citas kategorijas – "pēkšņās ziņas" (jaunas, tūlītējas), "attīstošās ziņas" un "turpinošās ziņas" (McQuail, 1994:217-219). Pastāv arī klasifikācija (McQuail, 1994:220), kur ziņas tiek iedalītas "iepriekš plānotās" (rutīnas ceļi, iepriekš plānojami), "neparedzētās" un "neplānotās" (attiecas uz notikumiem, kas notiek negaidīti un kuri jāizplata nekavējoties). Parasti rutīnas kategorija nav lielākā no kategorijām. Trešās ziņas (parasti tās ir "vieglās ziņas") nav piesaistītas noteiktam laika posmam un tās var tikt uzglabātas un realizētas, kā ziņu organizācijai tas ir visizdevīgāk. Tiek izdalīti vēl četri tipi, no kuriem lielākā kategorija ir „rutīnas notikumi", bet pārējās trīs ir „negadījumi", „skandāli" un „nejauši atklājumi" (McQuail, 1994:219).

1.2.4. Ziņa

Ziņai ir jābūt (Mencher, 1997:33) precīzai (informācija jāpārbauda pirms pasniegšanas); pietiekami izskaidrotai (žurnālists identificē informācijas avotus); līdzsvarotai un godprātīgai (pretrunu gadījumā tiek atspoguļotas visu pušu viedokļi); objektīvai (ziņai jābūt nošķirtai no viedokļa vai attieksmes); īsai un fokusētai (ātri atklāj ziņas būtību); labi uzrakstītai (skaidra, tieša, interesanta).

1.2.5. Faktori, kas ietekmē ziņu pārklājumu masu medijos

Ir vairāki faktori, kas ietekmē ziņu pārklājumu medijos. Tie ir: personalizācija, dramatizēšana, fragmentācija un aizspriedums par valsts varas lomu kārtības nodrošināšanā.

Personalizācija ir tendence nozīmīgus politiskus vai sociālus jautājumus pasniegt nevis problemātikas, bet personību kontekstā, lielāku uzsvaru liekot uz iesaistītajām personām, to pārdzīvojumiem, diskusijām, strīdiem u.tml. Mediji acīmredzot baidās zaudēt auditoriju, runājot par sarežģītiem jautājumiem, kā arī paļaujas uz skatītāju vēlmi uztvert vienkāršāku un personiskāku informāciju arī ziņu izlaidumos (Bennett, 2003: 45).

Dramatizēšana ir tendence ziņu sižetos atainot konfliktus, skandālus. Dažkārt uz dramatisma fona tiek piemirsts pats notikums. Tiek norādīts, ka dramatizēšana kā mūsdienu nosliece varētu nebūt slikta, ja tā palīdzētu pievērst skatītāju uzmanību problēmu analīzei. Tomēr biežāk šī tendence ir vienkārši lēts emocionāls paņēmiens, lai pievērstu cilvēku uzmanību konfliktiem, kuru dēļ nozīmīgi notikumi paliek otrajā plānā (Bennett, 2003: 46-47).

Fragmentācija ir jaunumu nesaiste savā starpā un no to plašāka konteksta. Tādējādi skatītājam ir grūti no ziņu izlaidumiem izveidot pilnīgu kopskatu par notikumiem pasaulē un valstī. Tas saistās arī ar notikumu attīstības atspoguļojumu ziņās – parādoties arvien jauniem

pavērsieniem, personalizācijas un dramatizēšanas dēļ šie turpinošie notikumi netiek identificēti un neliek skatītājam analizēt politiski vai sabiedriski nozīmīgas problēmas virzību (Bennett, 2003: 48).

Visbeidzot aizspriedums par valsts varas lomu kārtības nodrošināšanā (Bennett, 2003: 48-49) ir mediju tieksme ziņās kā centrālo figūru rādīt valdību kā galveno autoritāti valstī un kā galveno kārtības nodrošinātāju. Tiek runāts par valdības prasmi vai nespēju nodrošināt valstī kārtību. Literatūrā norādīts, ka šādu tendenci noteikušas šādas izmaiņas jaunāko laiku izmaiņas masu mediju ziņu saturā:

- noziedzības un vardarbības līmeņa pieaugums,
- izteiktāka kritika pret valdību un politiķiem,
- žurnālistikas cinisms un negatīvisms.

Minētie jēdzieni ir nozīmīgi, lai izprastu pētījumā identificētās tendences.

2. METODE UN IZPĒTES OBJEKTU RAKSTUROJUMS

Lai atbildētu uz pētījumā izvirzītajiem jautājumiem, tika veikta sešu TV kanālu – LTV1, LTV7, TV3, LNT, TV5 un PBK – vakara ziņu radījumu analīze laika posmā no 2004.gada 8. līdz 18.novembrim. Divi kanālu – LTV7 un TV5 – ziņu izlaidumi ir krievu valodā, pārējie – latviešu valodā. Minētajā laika posmā tika analizēti tikai darba dienu ziņu raidījumi, pieņemot, ka tad sabiedriski politiskā dzīve ir aktīvāka un brīvdienu ziņu raidījumu ziņu dienas kārtība veidojas nedaudz atšķirīgi. Datumu izvēle ir nejauša un to daļēji noteica pētījumam ieplānotais laiks, kas tika saskaņots ar pētījuma pasūtītāju.

Galvenā uzmanība tika pievērsta ziņu raidījumiem – to struktūrai, ziņu secībai un saturiskajam pārklājumam dažādos kanālos; un ziņām – ziņu sižetu formātam un ziņu sižetu saturam (tematika, personas, ģeogrāfija u.c.). Pētījumā liela uzmanība tika pievērsta objektīvi fiksējamiem un mērāmiem rādītājiem.

Kopumā tika analizēti 52 ziņu izlaidumi un 694 ziņas, no kurām 424 nacionālās ziņas tika analizētas detalizētāk. Visi minētajā laika posmā skatītie ziņu raidījumi un sižeti tika protokolēti un pēc tam analizēti, pirms tam veicot ziņu statistisko rādītāju analīzi un salīdzinājumu starp kanāliem. Tāpat tika veikta vienādo ziņu saturiskā analīze. Ar ziņu raksturojuma kopsavilkumu var iepazīties 1.tabulā un 1.grafikā)

Katram ziņu raidījumam tika protokolēti šādi parametri: ziņu sižetu skaits, ziņu sižetu nosaukumi, ziņu sižetu secība.

Katram ziņas sižetam tika protokolēti vairāki parametri:

- datums, kanāls, ziņas sižeta numurs pēc kārtas, ziņas sižeta ilgums;
- ziņas līds, īss ziņas satura atstāstījums;
- sižetā paustā attieksme pret notikumu un ziņas sižetā atspoguļotā notikuma vērtējums (no sabiedrības viedokļa);
- ziņas sižetā rādītās personas: galvenās personas (sižetā iesaistītā persona) un eksperti (persona, kura aicināta komentēt vai skaidrot notikumu), personu kategorijas, personas loma (uzstāda problēmu, izskaidro problēmu un informē, atbild un "taisnojas") un personas attieksme pret notikumu;
- ziņas sižeta formāts, saturs, izmantotie paņēmieni;
- ziņu sižetu tematika;
- ziņu sižetu ģeogrāfija.

Ar pētījumā analizēto ziņu sižetu raksturojuma kopsavilkumu var iepazīties 1.tabulā un 1.grafikā.

1.tabula. **Ziņu sižetu raksturojums: kopsavilkums**

	ziņu skaits	**nacionālās ziņas (%)**	**ārzemju ziņas (%)**	**vienādās ziņas (%)**	**vienādās nacionālās ziņas (%)**
LTV1	119	62,2	37,8	57,1	70,3
LTV7	51	96.08	3.92	74,5	80,9
TV3	112	60,7	39,3	67,9	75,0
LNT	136	56,6	43,4	48,5	64,9
TV5	201	78,6	21,4	31,3	33,5
PBK	75	0,0	28,0	72,0	
	ziņu skaits	**Baltija/ Latvija (%)**	**Krievijas ārpolitika (%)**	**Krievijas iekšpolitika (%)**	

1.grafiks. **Ziņu sižetu raksturojums: kopsavilkums**

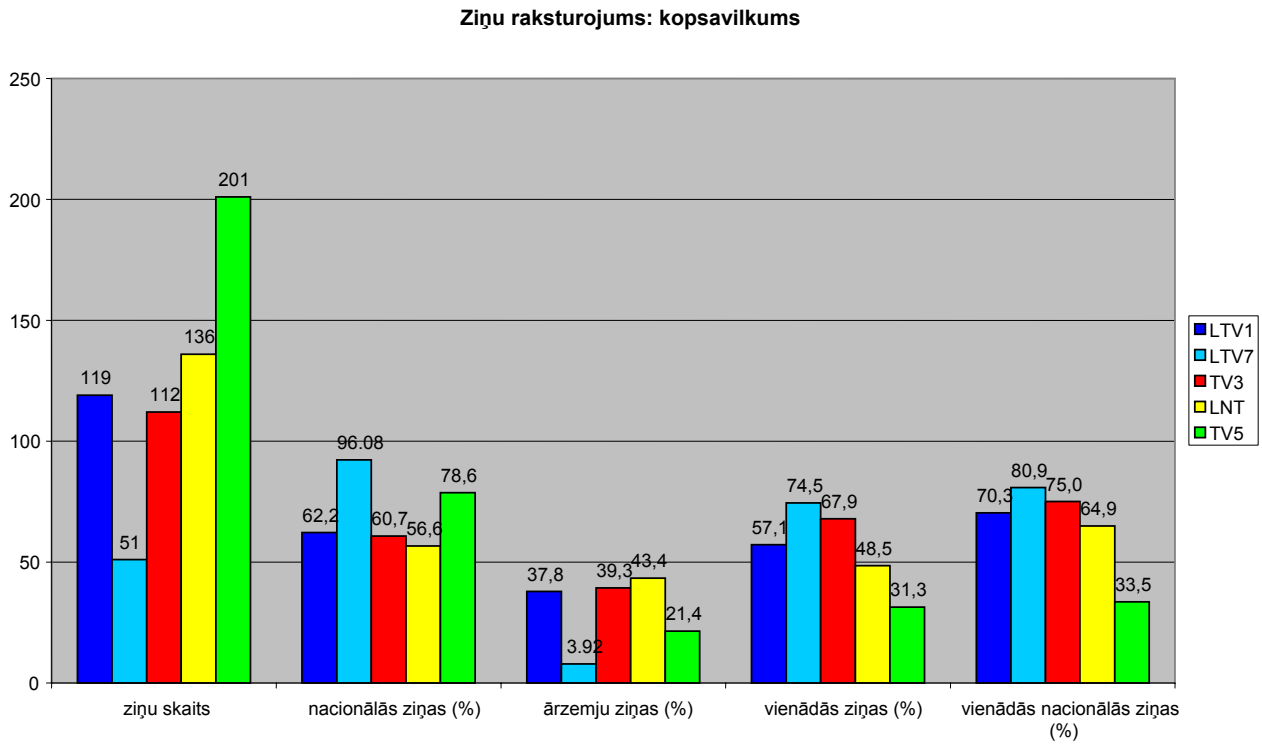

3. REZULTĀTI

3.1. Ziņu sižetu vispārējs raksturojums, ziņu sižetu formāts un ziņu sižetu veidošanā izmantotie paņēmieni

3.1.1. Ziņas sižeta ilgums

LTV1 radīto ziņu vidējais ilgums ir viena minūte un 54,16 sekundes (114,16 s). 36,36% no visām LTV1 ziņām ir viena līdz divas minūtes (61-120 s) ilgas un 36,36% – divas līdz trīs minūtes (121-180 s) ilgas. Vidējais LTV7 rādīto ziņu ilgums ir viena minūte un 49,8 sekundes (109,8 s). Puse no visām LTV7 rādītajām ziņām ir divas līdz trīs minūtes (121-180 s) ilgas. LNT ziņu vidējais ilgums ir viena minūte un 51,5 sekundes (111,5 s). Šī kanāla rādīto ziņu ilgums 42,5% gadījumu ir divas līdz trīs minūtes ilgas.

Atšķirīga aina vērojama par TV3 un TV5 rādīto ziņu ilgumu. Vidējais TV3 ziņas ilgums ir 59,46 sekundes un TV5 – 50,61 sekundes. 69,12% TV3 un 85,8% TV5 rādīto ziņu ilgums ir līdz vienai minūtei. Ar ziņas sižeta ilguma biežumu sadalījumu var iepazīties 2.grafikā.

2.grafiks. **Ziņas sižeta ilguma biežumu sadalījums**

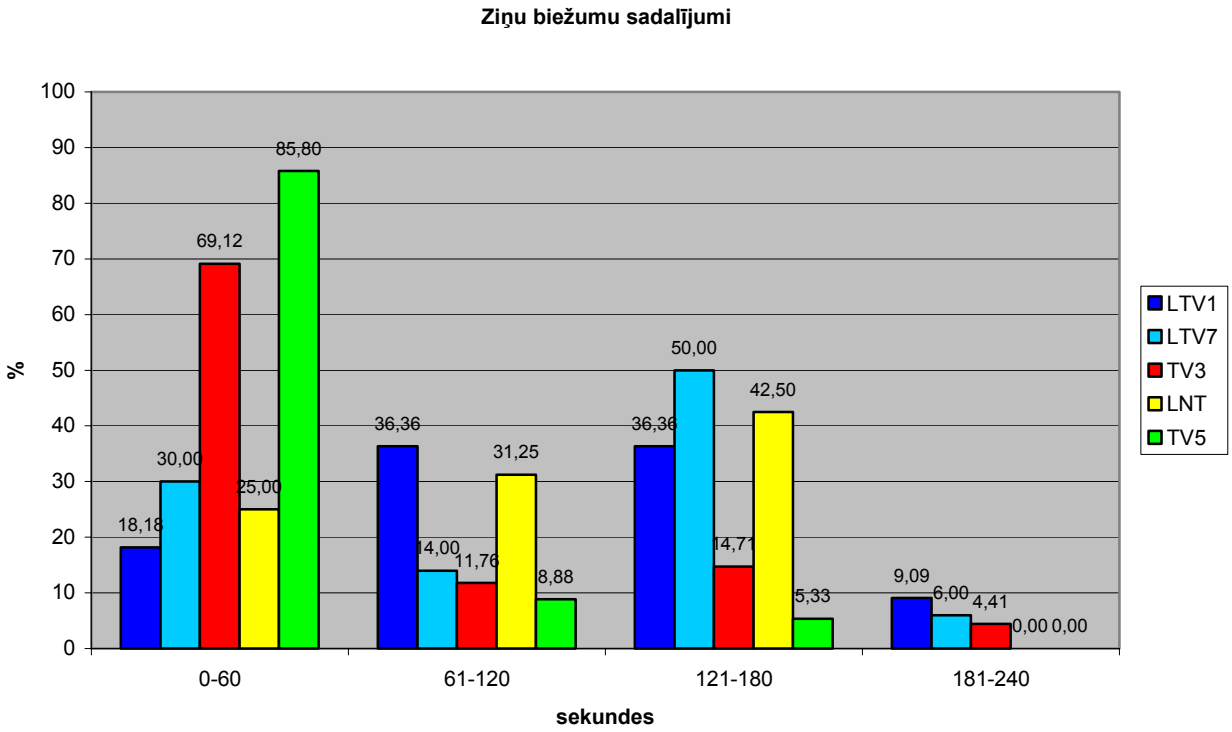

3.1.2. Ziņas sižeta formāts un izmantotie paņēmieni

Pētījuma ietvaros analizēto nacionālo ziņu sižetiem tika reģistrēti šādi formāti: moderatora lasīts teksts bez piefilmējuma, moderatora lasīts teksts ar piefilmējumu, reportāža un paplašināts ziņas sižets. Ziņu sižetu formāti un to biežumi parādīti 3.grafikā.

3.grafiks. **Ziņas sižeta formāts**

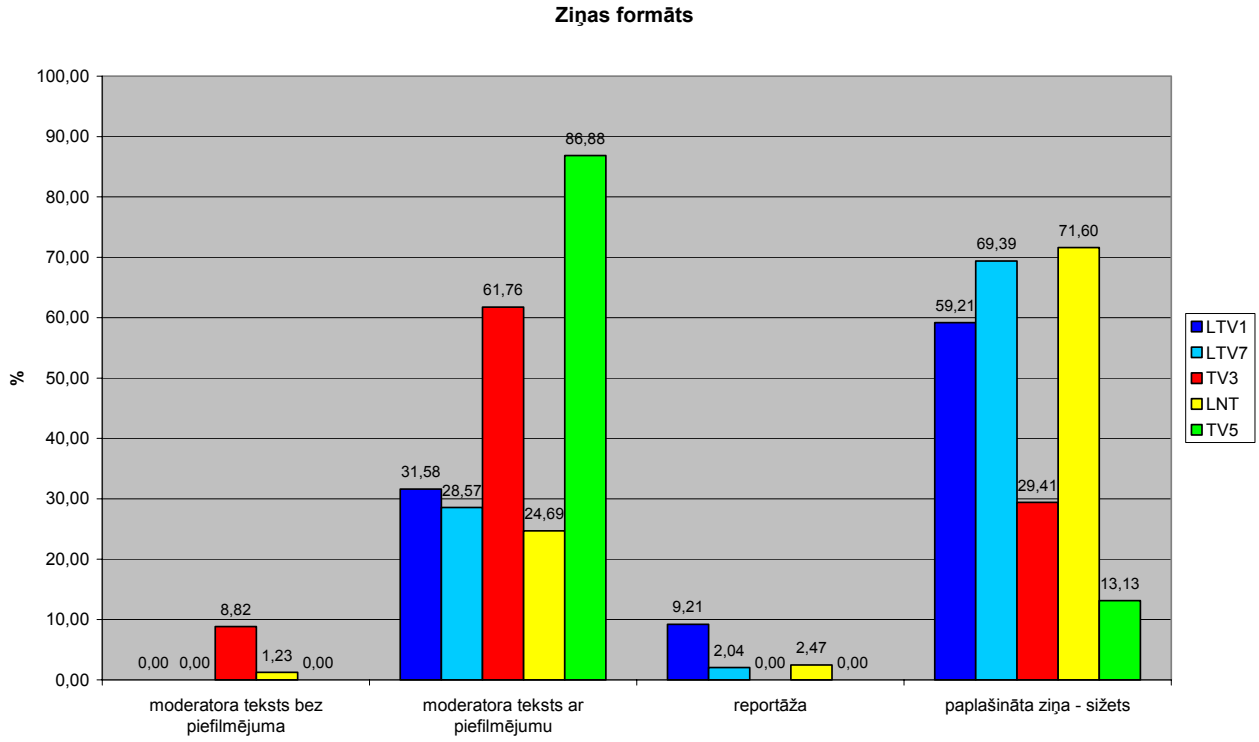

Kā redzams, visvairāk visos kanālos tiek izmantoti divi sižetu formāti – moderatora teksts ar piefilmējumu un paplašināta ziņa. Lielāka uzmanība jāpievērš atšķirībām starp LTV1, LTV7, LNT un TV3,TV5 kanālos rādīto ziņu formātiem. Moderatora tekstu ar piefilmējumu kā formātu vairāk izmanto TV3 (61,76%) un TV5 (86,88%), savukārt paplašinātas ziņas-sižetus salīdzinoši vairāk rāda LTV1 (59,21%), LTV7 (69,39%) un LNT (71,6%). Tas saskan ar TV3 un TV5 uzstādījumu (īsziņas) un jau iepriekš aplūkoto ziņu vidējo ilgumu.

Ziņu sižetos visvairāk izmantotie paņēmieni ir aizkadra teksts, intervijas fragments un tuvplāns. Aizkadra tekstu aptuveni vienādi daudz izmanto visi kanāli, savukārt intervijas fragmentus un tuvplānus vairāk izmanto LTV1, LTV7 un LNT. Tā kā LTV1, LTV7 un LNT biežāk lietotais formāts ir paplašināta ziņa, tad saprotams, ka vairāk tiek izmantoti tādi elementi kā intervijas fragments un tuvplāns. Visos kanālos salīdzinoši maz tiek izmantoti grafiskie attēli, arhīvs un telefonintervijas. Reportāžas elementi vairāk vērojami LTV1 (23,68%), LTV7 (26,53%), LNT (27,16%) un TV5 (23,13%) rādītajās ziņās. Aplūkotajā laika posmā praktiski nemaz netiek izmantota tiešā pieslēgšanās (skat. 2.tabulu).

2.tabula. **Ziņas veidošanā izmantotie paņēmieni (%)**

	"stand up"	aizkadra teksts	intervijas fragments	tuvplāns	reportāžas elementi	montāžas starpkadri	grafiskie attēli	skrienošais teksts	arhīvs	tiešā pieslēgšanās	Telefon-intervija
LTV1	1,32	**98,68**	**63,16**	**72,37**	23,68	3,95	14,47	0,00	5,26	0,00	3,95
LTV7	4,08	**95,92**	**73,47**	**77,55**	26,53	2,04	6,12	0,00	0,00	0,00	0,00
TV3	0,00	**89,71**	29,41	36,76	14,71	1,47	8,82	0,00	1,47	0,00	1,47
LNT	14,81	**92,59**	**71,60**	**61,73**	27,16	4,94	7,41	**55,56**	4,94	1,23	1,23
TV5	0,00	**98,75**	33,13	20,00	23,13	0,00	11,25	0,00	28,75	0,00	0,00

Var novērot, ka pastāv atbilstība starp ziņu sižetu vidējo ilgumu un ziņas sižeta formātu: LTV1, LTV7 un LNT kanālos biežāk tiek rādītas paplašinātas ziņas un līdz ar to ziņu sižeti ir vidēji garāki, savukārt TV3 un TV5 kanālos ziņu raidījumos biežāk tiek rādītās īsziņas. LTV1, LTV7 un LNT ziņu raidījumos tiek aplūkots vidēji mazāk notikumu nekā TV5 ziņu raidījumos. Tomēr ziņu

raidījumos aplūkoto notikumu daudzumu ietekmē ziņu raidījuma ilgums, sižetu formāts, kanāla izvēlētais ziņu raidījuma formāts.

3.2. Ziņas sižeta satura atspoguļojuma vērtējums

Lai būtu vieglāk salīdzināt notikuma (pozitīvs, neitrāls, negatīvs) un tā atspoguļojuma (pozitīvs, neitrāls, negatīvs) vērtējumus, 4.grafikā vienlaikus atspoguļoti abi vērtējumi visiem aplūkoto TV kanālu ziņu sižetiem (skat. arī 3.tabulu).

3.tabula. **Ziņas sižeta satura atspoguļojuma vērtējums: notikumi un to atspoguļojums**

	pozitīvs notikums	neitrāls notikums	negatīvs notikums		pozitīvs notikuma atspoguļojums	neitrāls notikuma atspoguļojums	negatīvs notikuma atspoguļojums	
LTV1	24,0	47,0	29,0	100%	15,3	74,0	10,5	100%
LTV7	27,1	56,3	16,7	100%	8,3	85,4	6,3	100%
TV3	26,0	49,0	25,0	100%	7,4	82,0	10,3	100%
LNT	30,0	42,0	28,0	100%	12,2	72,0	16,5	100%
TV5	47,5	30,0	22,5	100%	33,1	42,5	24,4	100%

4.grafiks. **Ziņas sižeta saturs: notikumi un to atspoguļojuma vērtējums**

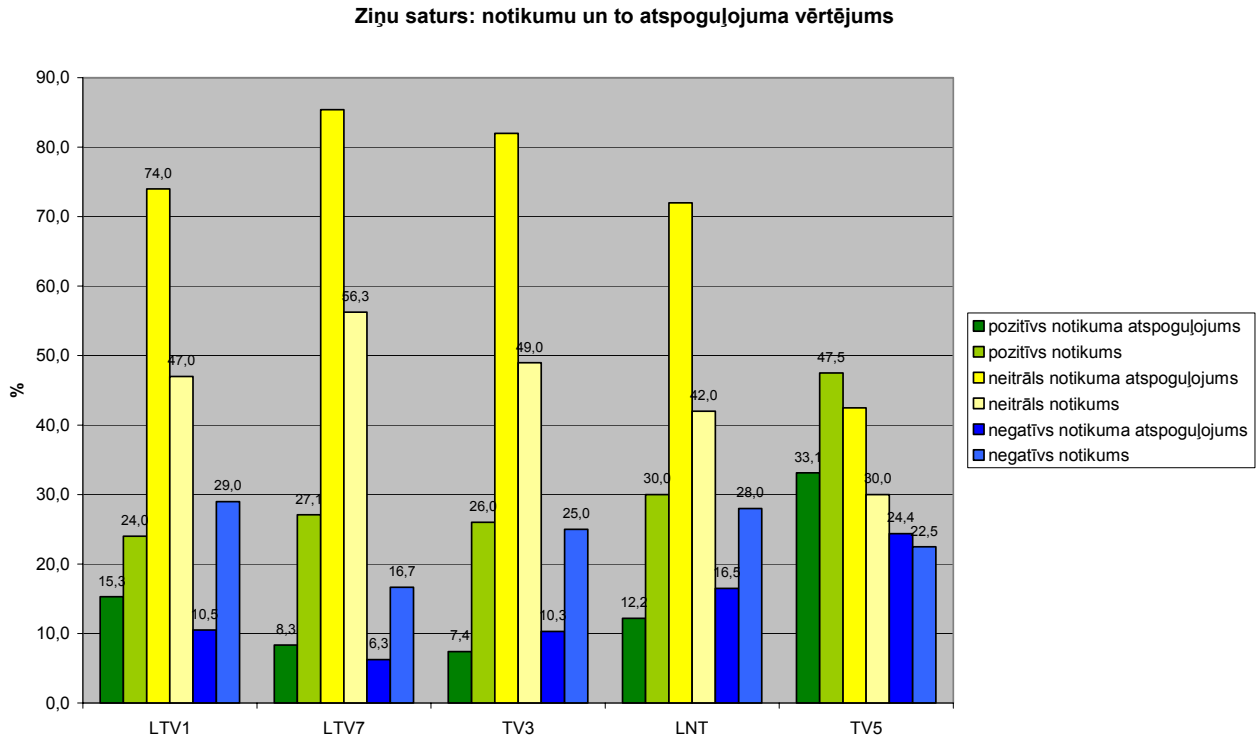

Var konstatēt šādās tendences:

- pozitīvo notikumu ir vairāk nekā pozitīvi atspoguļoto notikumi,
- negatīvu notikumu ir vairāk nekā negatīvi atspoguļoto notikumi,
- neitrālu notikumu ir mazāk nekā neitrāli atspoguļoto notikumi.

Tas liecina, ka daudzas lietas tiek parādītas neitrālāk nekā pats notikums. Tā kā ziņu raidījumos tiek atspoguļots samērā daudz negatīvu notikumu, tad, iespējams, tas rada daudz negatīvāku iespaidu, pat tad, ja notikumi tiek atspoguļoti neitrāli.

Daudzveidība parādās arī, aplūkojot citu ziņu raksturojumu – vai sižetā tiek sniegta tikai informācija, vai tiek pausts viens viedoklis, tiek pausti visu iesaistīto pušu viedokļi, vai arī žurnālists tendenciozi pauž savu viedokli (skat. 5.grafiku). Var redzēt, ka lielākajā daļā sižetu tiek sniegta tikai informācija.

5.grafiks. **Ziņas satura viedokļu daudzveidība**

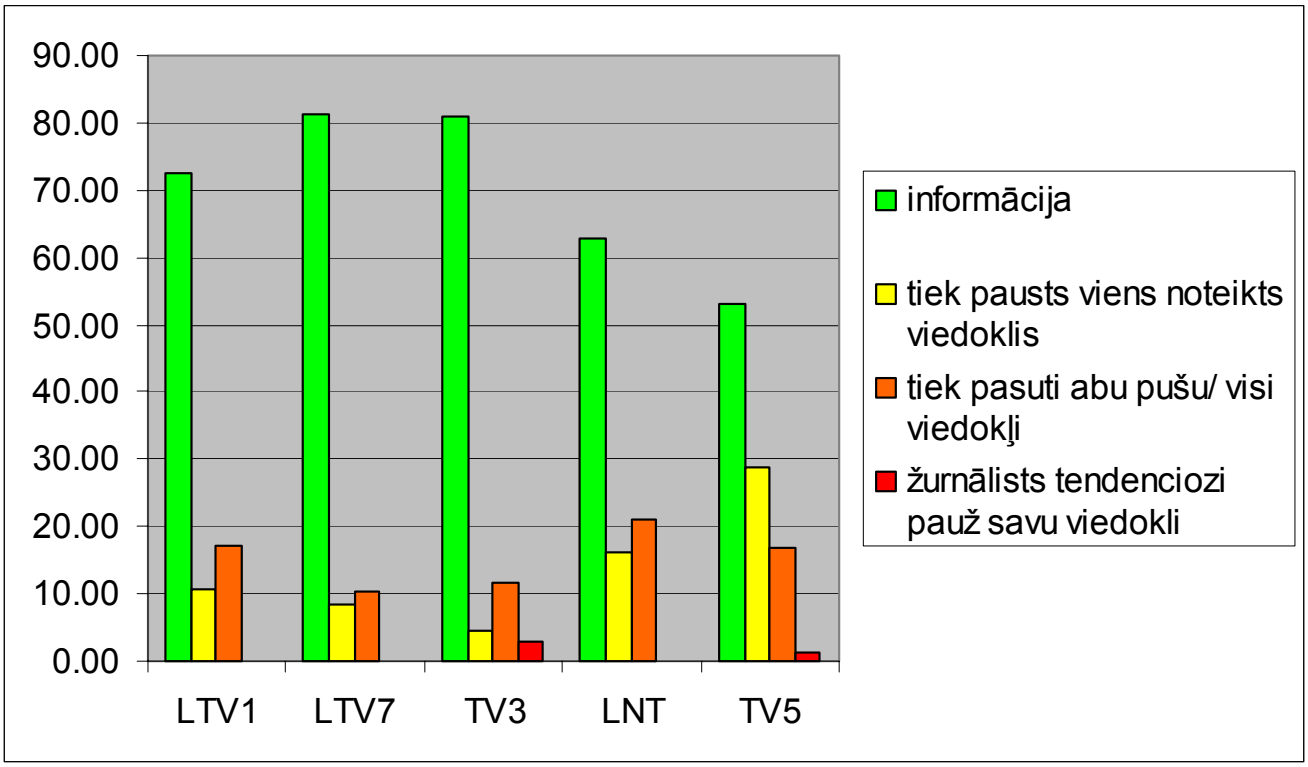

Var novērot tendenci, ka ziņu sižetos dominē informācija, kas pēc būtības ir neitrāla. Tomēr ir pietiekami daudz ziņu sižeti, kuros parādās tikai viens viedoklis.

3.3. Ziņu sižetos rādītās personas

Pētījuma ietvaros aplūkotajos 424 nacionālo ziņu sižetos parādītas 312 personas, no kurām daļa parādīta vairākas reizes, līdz ar to kopumā personu kategorijā aplūkotas 504 personas. No tām 180 klasificējamas kā galvenās personas (notikumā iesaistītā persona) un 324 – kā eksperti (persona, kura aicināta komentēt vai skaidrot notikumu). Vidēji LTV1 nacionālo ziņu sižetos parādās 1,69 personas, LTV7 – 1,85, TV3 – 0,63, LNT – 1,83 un TV5 – 0,68. Trīs un vairāk reizes ziņu sižetos parādītas 37 personas (skatīt 5.tabulu).

6.grafiks. **Ziņu sižetos rādītās personas (%)**

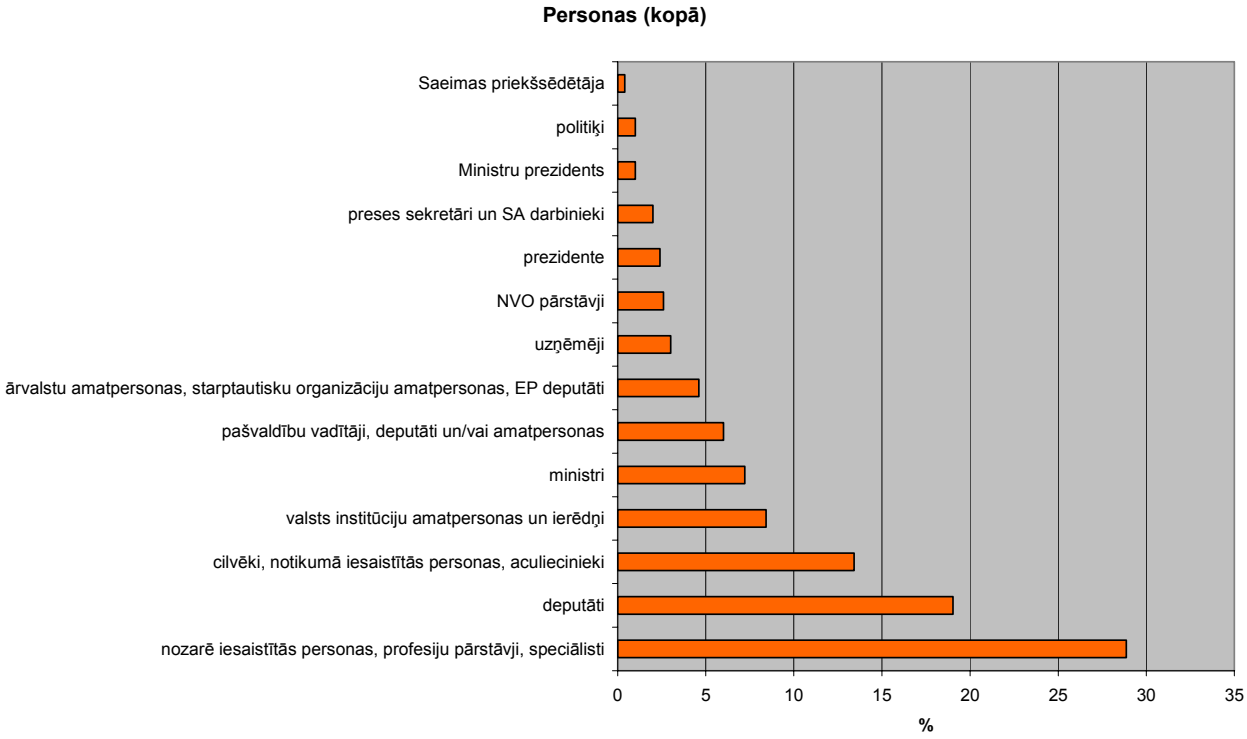

Visbiežāk ziņās rādītās personu grupas ir šādas (kopā visos kanālos): nozarē iesaistītās personas/profesiju pārstāvji/speciālisti; deputāti; cilvēki/notikumā iesaistītās personas/aculiecinieki; un ministri.

4.tabula. **Ziņu izlaidumos biežāk rādītās personu grupas**

		LTV1	LTV7	TV3	LNT	TV5
Galvenās personas	Nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji, speciālisti	**43,9%**	18,18%			
	Deputāti	19,51%		**40%**	**35,56%**	**23,26%**
	Cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki		**30,3%**		20%	
	Ārvalstu amatpersonas, starptautisku organizāciju amatpersonas			20%		16,28%
eksperti	Nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji, speciālisti	**31,76%**	25,93%	**50%**	**29,79%**	**41,54%**
	Deputāti		**31,48%**		19,15%	
	Cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki	24,71%			17,02%	

Kā galvenās personas (persona, kura iesaistīta notikumā) visvairāk rādīti deputāti un nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti. LTV1 kā galvenās personās visvairāk rādītas nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (43,9%) un deputāti (19,51%), LTV7 – cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki (30,3%) un nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (18,18%), TV3 – deputāti (40%) un ārvalstu amatpersonas, starptautisku organizāciju amatpersonas un EP deputāti (20%), LNT – deputāti (35,56%) un cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki (20%), TV5 – deputāti (23,26%) un ārvalstu amatpersonas, starptautisku organizāciju amatpersonas un EP deputāti (16,28%). Kā redzams, visos

kanālos kopā, TV3, LNT un TV5 kā personas, kuras iesaistītas sižetos atspoguļotajos notikumos visvairāk, ir deputāti, izņemot LTV1 (nozarē iesaistītas personas) un LTV7 (cilvēki, aculiecinieki).

Kā eksperti (persona, kura aicināta komentēt vai skaidrot notikumu) visvairāk rādītas nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti. LTV1 kā eksperti visvairāk rādītas nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (31,76%) un cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki (24,71%), LTV7 – deputāti (31,48%) un nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (25,93%), TV3 – nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (50%), LNT – nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (29,79%), deputāti (19,15%) un cilvēki, notikumā iesaistītās personas un aculiecinieki (17,02%), TV5 – nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (41,54%).

Ar personu kategoriju biežumu atsevišķos TV kanālos var iepazīties 1.-10.pielikumos.

Analizējot ziņu sižetus un tajos rādītās personas, tika uzskaitīti arī biežāk redzamie cilvēki. 5.tabulā redzams, ka atsevišķos gadījumos, lai arī persona tiek samērā bieži rādīta ziņu sižetos, tomēr ne vienādi visos kanālos.

5.tabulā. **Ziņu izlaidumos visbiežāk (trīs un vairāk reizes) rādītās personas**

	Visos kanālos	**LTV1**	**LTV7**	**TV3**	**LNT**	**TV5**
Vaira Vīķe - Freiberga (Valsts prezidente)	11	2	1	1	2	5
Gundars Bojārs (Rīgas Domes priekšsēdētājs)	10	1		1	5	3
Ainārs Šlesers (LPP valdes priekšsēdētājs, ministru prezidenta biedrs)	10	1	1	3	2	3
Rinalds Muciņš (Veselības ministrs)	9	2	3	1	1	2
Einārs Repše (JL vadītājs)	9	2		1	4	2
Indulis Emsis (ministru prezidents)	8			1	1	3
Gundars Bērziņš (Saeimas Budžeta un finanšu komisijas vadītājs, TP)	8		3		3	2
Artis Pabriks (Ārlietu ministrs)	8	2	2		1	2
Juris Radzēvičs (Izglītības un zinātnes ministrs)	7	1	2	1	1	6
Viktors Kaļužnijs (Krievijas vēstnieks Latvijā)	6	1	1	2	1	1
Kārlis Šadurskis (Saeimas deputāts, JL)	6	2	2		1	1
Atis Slakteris (Tautas partijas priekšsēdētājs)	6	1		1	2	2
Jurijs Petropavlovskis (Krievu skolu aizstāvības štāba vadītājs)	5	1	2			2
Antoņina Sondore (Anesteziologu un reanimatologu asociācijas vadītāja)	5	1		2	2	2
Aigars Kalvītis (TP Saeimas frakcijas vadītājs)	5	1			2	
Vineta Muižniece (Tieslietu ministre)	4	2			1	1
Pēteris Tabūns (Saeimas deputāts, TB/LNNK)	4		3		1	1
Māris Grīnblats (TB/LNNK Saeimas frakcijas priekšsēdētājs)	4	1	1		1	1
Igors Pimenovs (LAŠOR pārstāvis)	4	1	2			1
Ēriks Jēkabsons (Iekšlietu ministrs, LPP vadītājs)	4				2	
Andris Piebalgs (Eiropas Komisijas enerģētikas komisāra amata kandidāts)	4	1		1	2	
Alvaro-Hils Robless (Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisārs)	4	1	1		1	2
Zigfrīds Grīnpauks (Izglītības inspekcijas direktors)	3		1	1		
Romualds Daudze ("Gaiļezers" klīniskās slimnīcas Anesteziloģijas nodaļas vadītājs)	3			2	1	
Oļegs Stepanovs (Ventspils Naftas akcionārs)	3	1	1			
Mareks Segliņš (Saeimas Juridiskās Komisijas priekšsēdētājs)	3			2		1
Krišjānis Kariņš (JL Saeimas frakcijas priekšsēdētājs.)	3	1	1		1	
Juris Šleijers (intensīvās terapijas nodaļas vadītājs)	3	1	1			1
Juris Pēda (prokurors)	3	1	1		1	1
Ingūna Rībena (Saeimas deputāte, JL)	3	1			2	
Augusts Brigmanis (ZZS priekšsēdētājs)	3				1	
Andris Ameriks (Rīgas Domes attīstības komitejas priekšsēdētājs)	3	1	1	1		1
Aleksandrs Lavents (Tiesājamais, bijušais Bankas Baltija uzraudzības padomes priekšsēdētājs)	3	1	1		1	
Aleksandrs Golubovs (Saeimas deputāts, LSP)	3		1		2	
Aivars Lembergs (Ventspils Domes priekšsēdētājs)	3			3		2
Ainars Čivčs (Veselības ministrijas sabiedrības veselības departamenta direktors)	3	1			1	1
Agnese Grīnberga (VID komunikāciju nodaļas vadītāja)	3			1	2	

Pētījumā tika analizēta arī katras personas loma radītajā ziņas sižetā – vai persona uzstāda problēmu, vai izskaidro problēmu un informē, vai arī atbild un "taisnojas" (atbildes reakcija). Kā redzams 7.grafikā, tad, salīdzinot dažādos TV kanālos rādītās ziņas, kopumā problēmas un jautājumi vairāk tiek skaidroti (visvairāk – LTV1 (79,4%), LTV7 (67,8%) un LNT (71,4%)) un samērā maz vērojama atbildes reakcija – "taisnošanās" u.c. TV5 (50,9% gadījumu) un TV3 (34,9% gadījumu) rādītajās nacionālajās ziņās vērojama tendence, ka salīdzinoši vairāk nekā pārējo kanālu rādītajās ziņās personas uzstāda problēmu.

7.grafiks. **Personas loma**

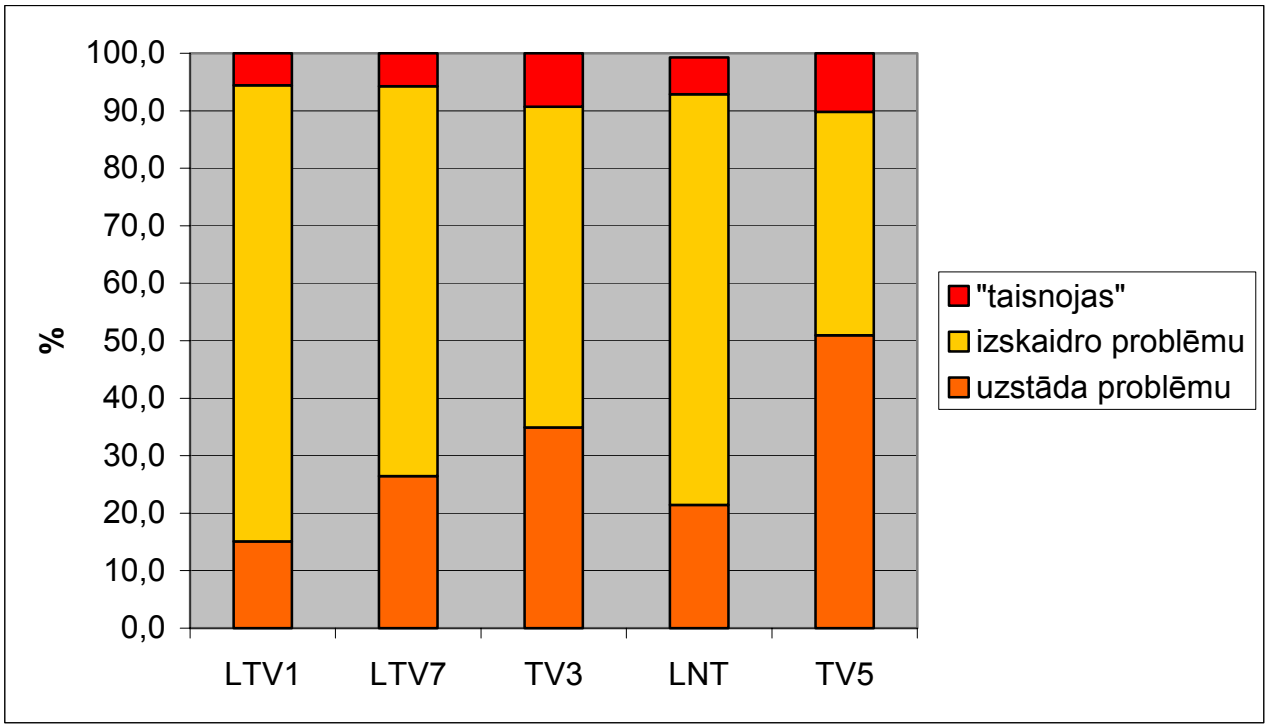

Aplūkojot, kāda ir loma atsevišķām personu grupām, var konstatēt, ka problēmas uzstāda vairāk tādu personu grupu pārstāvji kā nozarē iesaistītās personas/profesiju pārstāvji/speciālisti (8,15%) un deputāti (4,57%); informē un problēmas skaidro – nozarē iesaistītās personas/profesiju pārstāvji/speciālisti (18,49% gadījumu), deputāti (13,92%), iedzīvotāji un aculiecinieki (11,33%), savukārt visbiežāk "taisnojas" nozarē iesaistītās personas/profesiju pārstāvji/speciālisti (2,19%) un ministri (1,39%). Ar dažādu personu kategoriju lomu ziņu sižetos var iepazīties 6.tabulā.

6.tabula. **Dažādu personu kategoriju loma ziņu sižetos**

	uzstāda problēmu (%)	**izskaidro problēmu (%)**	**"taisnojas" (%)**
prezidente	1,59	0,80	0,00
Saeimas priekšsēdētāja	0,20	0,20	0,00
Ministru prezidents	0,20	0,80	0,00
ministri	2,39	3,38	**1,39**
valsts institūciju amatpersonas un ierēdņi	2,58	5,37	0,40
politiķi	0,20	0,60	0,20
deputāti	**4,57**	**13,92**	0,40
pašvaldību vadītāji, deputāti un/vai amatpersonas	2,39	3,18	0,80
ārvalstu amatpersonas, starptautisku organizāciju amatpersonas, EP deputāti	2,19	2,39	0,00
nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji, speciālisti	**8,15**	**18,49**	**2,19**
uzņēmēji	0,99	1,19	0,99
preses sekretāri un SA darbinieki	0,60	1,19	0,20
NVO pārstāvji	0,80	1,79	0,00
cilvēki, notikumā iesaistītās personas, aculiecinieki	1,59	**11,33**	0,40

Tika aplūkota un analizēta arī ziņu sižetos rādīto personu attieksme pret notikumiem (skat. 8.grafiku). Jāatzīmē, ka salīdzinoši vairāk polāra – pozitīva un negatīva – attieksme un mazāk neitrāla attieksme ir TV5 ziņu raidījumos rādītajām personām. Grūti pateikt, vai tā ir bijusi TV5 ziņu redaktoru izvēlē – rādīt polārākus viedokļus, vai arī ziņu sižetos atspoguļotās personas ir izrādījušas daudz pozitīvāku un negatīvāku attieksmi pret notikumu. Iespējams, ka tas saistīts ar to, ka TV5 sižetos biežāk pausts viens viedoklis (skat. 5.grafiku).

8.grafiks. **Personas attieksme pret notikumu**

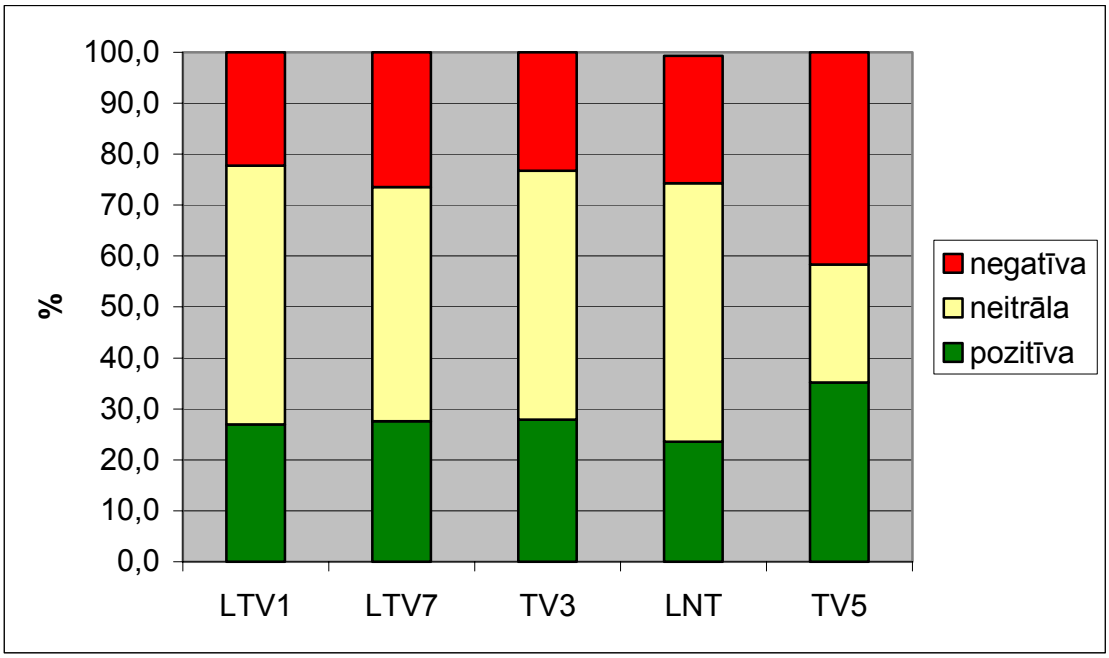

Analizējot atsevišķu personu grupu pārstāvju pausto attieksmi pret notikumiem, visvairāk pozitīvu attieksmi izrādījušas nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (9,54%), negatīvu nostāju visvairāk pauduši deputāti (7,16%), nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (5,57%) un iedzīvotāji (cilvēki, aculiecinieki) (5,37%), savukārt visvairāk neitrālu attieksmi izteikušas nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji un speciālisti (12,92%) un deputāti (8,35%) (skat. 7.tabulu).

7.tabula. **Dažādu personu kategoriju paustā attieksme pret ziņu sižetos atspoguļotajiem notikumiem (%)**

	pozitīva attieksme pret notikumu	**neitrāla attieksme pret notikumu**	**negatīva attieksme pret notikumu**
prezidente	0,60	1,39	0,20
Saeimas priekšsēdētāja	0,20	0,20	0,00
Ministru prezidents	0,60	0,40	0,00
ministri	1,79	3,38	1,99
valsts institūciju amatpersonas un ierēdņi	1,59	4,97	1,79
politiķi	0,60	0,00	0,40
deputāti	3,58	**8,35**	**7,16**
pašvaldību vadītāji, deputāti un/vai amatpersonas	1,99	2,78	1,79
ārvalstu amatpersonas, starptautisku organizāciju amatpersonas, EP deputāti	1,39	1,79	1,39
nozarē iesaistītās personas, profesiju pārstāvji, speciālisti	**9,54**	**12,92**	**5,57**
uzņēmēji	0,40	1,39	1,19
preses sekretāri un SA darbinieki	0,20	1,59	0,20
NVO pārstāvji	1,19	0,40	0,80
cilvēki, notikumā iesaistītās personas, aculiecinieki	4,37	4,57	**5,37**

Analizējot sižetus un izveidojot personu sarakstu, parādās, ka dominējošais ziņu sižetos rādītais dzimums ir vīrieši. Ziņu sižetos gan kā galvenās personas, gan kā eksperti vairāk parādās vīrieši (LTV1 – 68,3%, LTV7 – 78,2%, TV3 – 74,4%, LNT – 72,1%, TV5 – 73,1%). Iespējams, tas daļēji saistīts ar to, ka ziņu sižetos vairāk parādās politiskās un ekonomiskās elites pārstāvji, kas pārsvarā ir vīrieši.

3.4. Ziņu sižetu tematika

Analizējot nacionālo ziņu tematiku, tika izveidotas šādas tematiskās kategorijas: valsts, valsts pārvalde; politika; ārpolitika, starpvalstu attiecības; Eiropas Savienība; ekonomika un finanses; uzņēmējdarbība; transports un sakari; lauksaimniecība; lauku uzņēmējdarbība; daba, ekoloģija; veselības aprūpe; sociālie jautājumi; tiesību aizsardzība; izglītība un zinātne; kultūra, māksla, vēsture; sports; negadījumi un noziedzība.

Aplūkojot ziņu tematiku visos TV kanālos, visvairāk rādītas ziņas par šādiem tematiem: tiesību aizsardzība (12,36%); politika (12,36%); sociālie jautājumi (11,91%); kultūra, māksla, vēsture (11,69%); ekonomika un finanses (11,01%); negadījumi un noziedzība (9,66%).

8.grafiks. **Ziņu tematiskās kategorijas** (visos kanālos kopā)

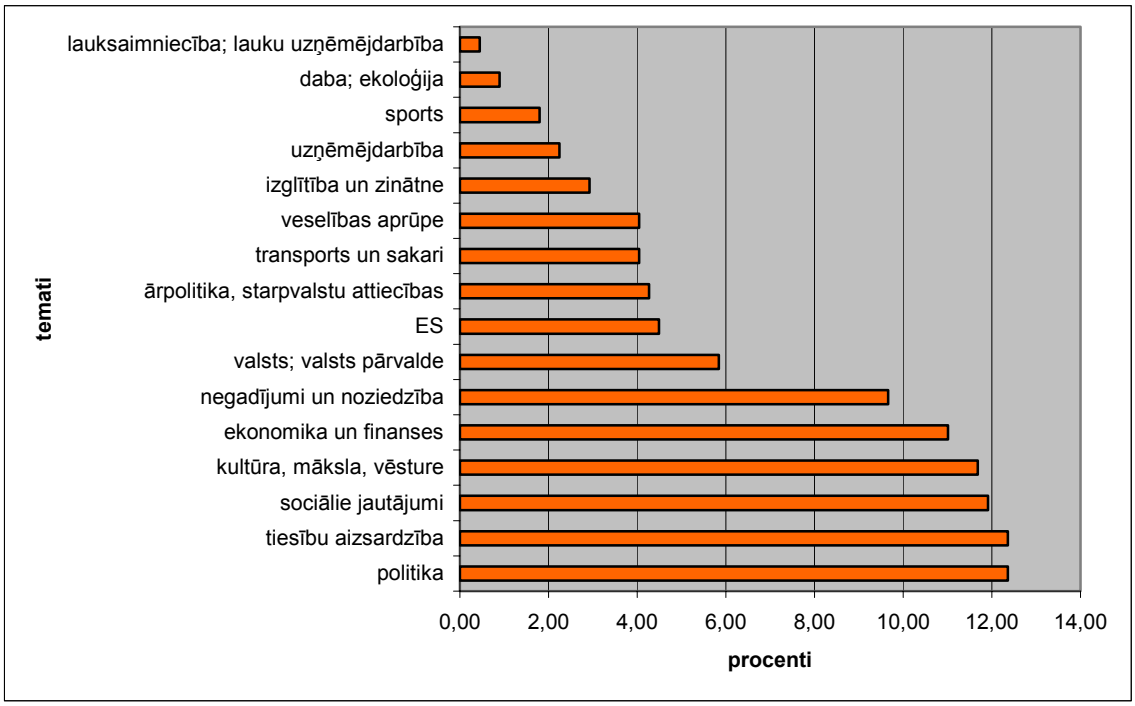

LTV1 visvairāk rādītas ziņas par kultūra, mākslas un vēstures tematiku (15,58%), tiesību aizsardzības jautājumiem (11,69%) un ar valsts pārvaldi saistītiem jautājumiem (11,69%); LTV7 – par politiku (14%), tiesību aizsardzību (12%), izglītību un zinātni (12%); TV3 visvairāk atspoguļoti tiesību aizsardzības jautājumi (16,18%), politika (16,18%), kultūras, mākslas un vēstures jautājumi (11,76%) un sociālie jautājumi (11,76%); LNT visvairāk rādītas ziņas par kultūras, mākslas un vēstures jautājumiem (22,22%) un tiesību aizsardzību (16,05%); visbeidzot TV5 visvairāk rādīti sižeti par ekonomiku un finansēm (15,98%), par negadījumiem un noziedzību (15, 98%), sociālie jautājumi (14,2%) un politika (13,61%). TV5 ziņu raidījumos specifiski tiek izdalīti ekonomisko un kriminālziņu bloki. Tāpat jāņem vērā, ka pētījums aptver laika posmu, kurā bija divi valstij nozīmīgi svētki – Lāčplēša diena un Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Iespējams, ka citā laika posmā nebūtu tik daudz kultūras un vēstures tematikai veltītu ziņu sižetu. Vēl jāatzīmē, ka ir daži temati, par kuriem tiek runāts ļoti maz vai arī tie netiek atspoguļoti vispār, piemēram, NVO un uzņēmējdarbība.

3.5. Ziņu sižetu ģeogrāfija

Analizējot ziņās atspoguļoto notikumu ģeogrāfiju, ļoti skaidri redzams, ka lielākā daļa ziņu "nāk" no Rīgas (skat. 8.tabulu). Ziņas no citām Latvijas pilsētām un pagastiem vai apdzīvotām vietām salīdzinoši nedaudz vairāk rāda LTV1 un LTV7, tomēr to nevar uzskatīt par nozīmīgu tendenci. Detalizētāk analizējot ziņu sižetus, kuros atspoguļoti notikumi pagastos vai apdzīvotās vietās, nākas konstatēt, ka tie galvenokārt ir kādi ārkārtēji un nelaimes gadījumi (piemēram, ugunsgrēks Skultes pagastā un zādzība Nīgrandes pagastā).

8.tabula. **Ziņu sižetu ģeogrāfija (%)**

	LTV1	LTV7	TV3	LNT	TV5
Rīga	**71,62**	**74,00**	**86,15**	**92,31**	**86,75**
Citas Latvijas pilsētas	10,81	12,00	6,15	2,56	4,64
Pagasti/ apdzīvotas vietas	6,76	2,00	1,54	1,28	1,32
Ārzemes	10,81	12,00	6,15	3,85	7,28

Jākonstatē, ka lielākā daļa ziņu sižetu ir saistīti ar Rīgu, Rīgas notikumiem, kā arī personām, kuras dzīvo vai strādā Rīgā. Protams, ir daudz nacionālas nozīmes notikumu, kurus risina valdībā un Saeimā, tāpēc saprotams, ka sižetu ģeogrāfija biežāk aptver Rīgu. Tomēr ne vienmēr tas, kas notiek Rīgā, būtu attiecināms uz visu Latviju. Pēc teritoriālās aptveramības LTV1, LTV7, TV3 un LNT ir nacionālie TV kanāli, tāpēc būtu vērts domāt par plašāku nacionālo ziņu ģeogrāfiju.

3.6. Ziņu raidījumu un ziņu sižetu saturiskā analīze

Ziņu saturiskajā analīzē tiks aplūkoti šādi jautājumi: nacionālo un ārzemju ziņu sižetu attiecības ziņu raidījumos, ziņu atspoguļojums televīzijas ziņu raidījumos, ziņu pārklājums televīzijas ziņu raidījumos dienas ietvaros, oriģinālās ziņas televīzijas kanālu ziņu raidījumos, ziņu attīstība un pēctecība viena TV kanāla ietvaros, kā arī tematu attīstība kopumā.

3.6.1. Pirmais Baltijas kanāls

Analizējot PBK, kopumā tika noskatīti 75 ziņu sižeti. No tiem 25% sižetu bija veltīti Krievijas ārpolitikai, galvenokārt notikumiem Tuvajos Austrumos un Irākā, 72% sižetu veltīti Krievijas iekšpolitikai: prezidenta Vladimira Putina darbībai, Krievijas Domes lēmumiem, kā arī vispār notikumiem, kuri ir svarīgi Krievijas iedzīvotājiem.

9.tabula. **PBK ziņu skaits pa dienām**

	8.11.	9.11.	10.11.	11.11.	12.11.	15.11.	16.11.	17.11.	18.11.	Kopā
Kopā	8	8	9	11	9	10	7	5	8	75
Krievijas ārpolitika	3	3	1	5	3	3	1	1	1	21
Krievijas iekšpolitika	5	5	8	6	6	7	6	4	7	54

9.grafiks. **PBK ziņu sadalījums**

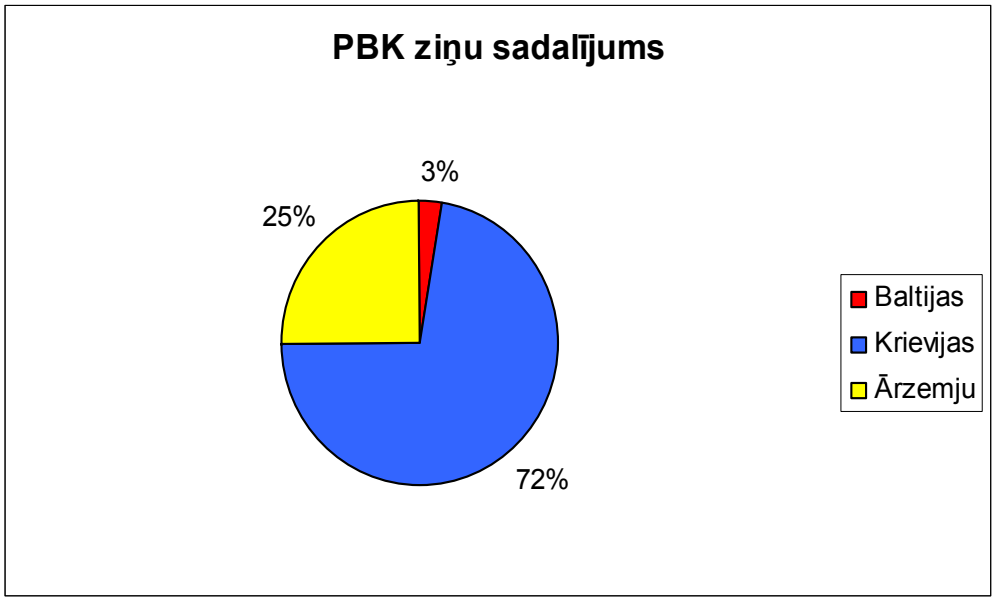

Pārskatāmajā periodā tikai viens notikums bija saistīts ar Latviju: 9.novembrī tika parādīts ziņu sižets par to, ka tiek izskatīta krimināllieta pret Nikolaju Tesu. Vēl analizējamajā laika posmā parādījās arī viens notikums, kurš būtu attiecināms uz Baltijas valstīm kopumā, proti, 16.novembrī tika demonstrēts sižets no Krasnodaras: "Krasnodarā notiek sagatavošanās rītdienas atlases spēlei 2006. gada Pasaules futbola čempionātam starp Krieviju un Igauniju".

Tā kā analizējamā laika posmā Pirmajā Baltijas kanālā praktiski neparādās ar Latviju saistīta informācija, tad tālāk PBK ziņu sižeti un ziņu raidījumi analīzē netiek iekļauti (pētījuma uzstādījums ir nacionālo ziņu analīze).

3.6.2. Nacionālo un ārzemju ziņu sižetu attiecības ziņu raidījumos

Kopumā tika analizēti 694 ziņu sižeti, no tiem 424 nacionālie ziņu sižeti (skat. 10.tabulu).

10.tabula. **Nacionālo un ārzemju ziņu sadalījums**

	ziņu skaits	**nacionālās ziņas (%)**	**ārzemju ziņas (%)**	**vienādās[1] ziņas (%)**	**vienādās nacionālās ziņas (%)**
LTV1	119	62,2	37,8	57,1	70,3
LTV7	51	96.08	3.92	74,5	80,9
TV3	112	60,7	39,3	67,9	75,0
LNT	136	56,6	43,4	48,5	64,9
TV5	201	78,6	21,4	31,3	33,5

Analizējot televīziju ziņu raidījumu saturisko sadalījumu, nodalot ziņu sižetus, kuri attiecināmi uz nacionāliem notikumiem, no ziņu sižetiem, kuri svarīgi starptautiskajā apritē, ziņu sižetu uzskaitījums parāda, ka lielāka daļa ziņu raidījumos atvēlēta nacionālajiem notikumiem. LTV7 ārzemju notikumi no kopējo sižetu skaita ir tikai 3,9% gadījumu. Arī TV5 ārzemju notikumiem atvēlēts nedaudz vairāk par piekto daļu no ziņu raidījuma, tas ir 21,4%. Nacionālajos TV kanālos LTV1, TV3 un LNT ārzemju notikumiem atvēlēta lielāka vieta, attiecīgi 37,8% – LTV1, 39,3% – TV3 un 43,4% – LNT (skat.10.grafiku). Savukārt nacionālie notikumi īpaši dominē LTV7 – 96.08% sižeti. LNT nacionālo ziņu sižetiem atvēlēti 56,6% ziņām domātā laika konkrētā ziņu raidījumā, savukārt LTV1 – 62,2%, TV3 – 60,7% un TV5 – 78,6%.

[1] Vienāda ziņa – ziņa, kura atkārtojas vismaz divos kanālos

10.grafiks. **Nacionālo un ārzemju ziņu sadalījums TV kanālos**

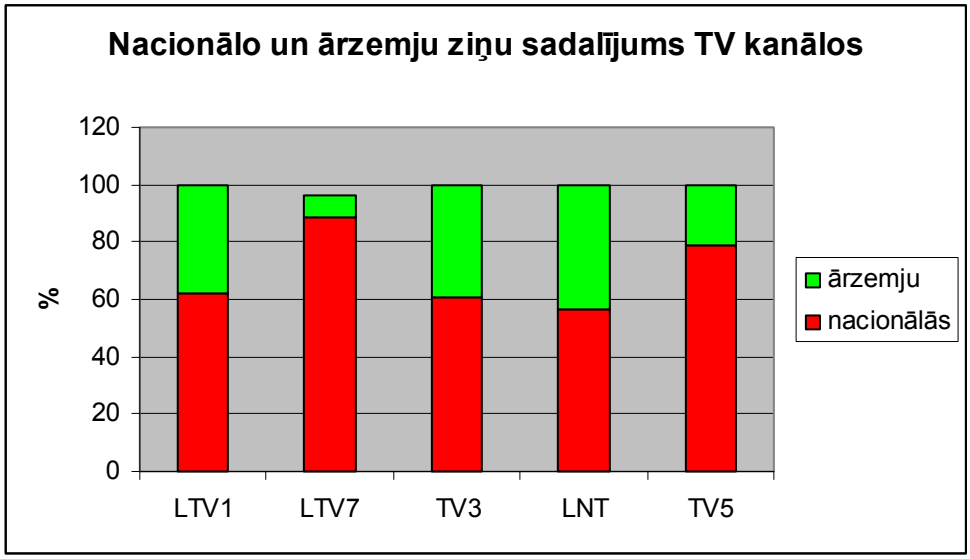

Stabilais ārzemju notikumu skaits TV ziņu raidījumos var būt saistīts arī ar vairākām starptautiskās politikas aktualitātēm analizējamā laika posmā: palestīniešu līdera Jasira Arafata slimība un nāve; Irākas notikumi un ASV karaspēka darbības. Vēl jāpiezīmē, ka starptautiskā informācija bieži vien tiek izmantota kā „vieglā ziņa", tas ir – tiek atspoguļots kā interesants, uzmanību piesaistošs akcents, piemēram, ziņa – "Eiropas pirmā mēness zonde", kura parādījās TV3 un LNT kanālos 16.novembrī.

Savukārt nacionālas nozīmes notikumu saturu analīzi nenoliedzami ietekmēja divu svarīgu svētku dienu – Lāčplēša dienas (11.novembris) un Latvijas Republikas proklamēšanas dienas (18.novembris) – ziņu tematika. Turpinot nacionālo televīzijas ziņu sižetu analīzi, svarīgi piebilst, ka analizējamajā laika posmā sabiedrības uzmanība tika pievērsta vairākiem būtiskiem notikumiem, kuri attīstījās tālāk. Piemēram, partiju sarunas par valdības veidošanu, politisko partiju konsultācijas, kā arī iesaistīto politiķu komentāri un iespējamās prognozes par gaidāmo koalīciju un anesteziologu protesti. Vēl viens nozīmīgs temats ir anesteziologu protesti un ar tiem saistītie notikumi. Līdz ar to vērojams paplašināts veselības aprūpes tematikas atspoguļojums televīzijas ziņu raidījumos. Vienlaicīgi dažādos televīzijas kanālos parādās informācija par Ventspils anesteziologu lēmumu pārtraukt streiku, kā arī par veselības ministra ziņojumu Saeimai par to, ka joprojām liels ir tā dēvēto "nelegālo maksājumu" skaits ārstiem. Turpinot veselības tematiku, parādās informācija par ķirurgu iespējamajiem protestiem, kā arī par gaidāmajām reformām un izmaiņām veselības aprūpes sistēmā. Ļoti svarīgs notikums Latvijas Eiropas Komisijas komisāra Andra Piebalga apstiprināšana amatā. Arī šim notikumam tika pievērsta liela uzmanība, iespējams, tas saistīts ar iepriekš neveiksmīgi mēģinājumu apstiprināt Eiropas Komisijas sastāvu. 11.tabulā parādīti biežāk aplūkotie ziņu temati.

11.tabula. **Biežāk aplūkotie ziņu temati** (ziņu sižetu skaits)

Temats	8.novembris	9.novembris	10.novembris	11.novembris	12.novembris	15.novembris	16.novembris	17.novembris	18.novembris	Kopā
Anesteziologu protesti/ mediķu protesti	7	4	4		2	4	3	3		**27**
Valdības veidošana	3	5	3		4		3	4	3	**25**
LR proklamēšana								2	14	**16**
EK komisāra apstiprināšana						4	5	3	4	**16**
Lāčplēša dienas svinības				13						**13**
J.Arafarta slimība un nāve				5	5			2		**12**
VN pārdošana	5			2						**7**
Ieradies jaunais Krievijas vēstnieks			2				5			**7**
Pagarināts sertifikātu derīguma termiņš			2	5						**7**
Skolās veikta pārbaude par reformas ieviešanu		2				4				**6**
RD cerības atgūt Ave Sol	2						4			**6**
Īres griesti tiem pagarināti								5	1	**6**
Ždanoka aktualizē jautājumu par reformu	1	1	3							**5**
Bankas Baltija tiesa	5									**5**
ASV Valsts sekretārs K Pauels iesniedz atlūgumu un amatā stājas K.Raisa						3	3	1		**4**
Ģimenes centrā aplokšņu algas		3	1							**4**
Rīgas būvbiedrība prasa zemi		2		1	1					**4**
Konkurences padome nesaskata vienošanos			3							**3**
EK pārmet Latvijai neziņošanu par direktīvu piemērošanu			3							**3**
Apkures cenas nepieaugs				3						**3**
Jāizstrādā programma ceļu uzlabošanai	1	1	1							**3**
Doma baznīcu atvērs apmeklētājiem	1	1								**2**
Jaunajā gadā tiks ieviests IBAN				1	1					**2**
Nolemts izveidot pret pirātisma biroju	1	1								**2**

Pētāmajā laika posmā televīzijas ziņu raidījumos ir notikumi, kuri dominē un kuriem tiek pievērsta pastiprināta uzmanība. Tie saistīti ar dinamiskiem un attīstībā esošiem nacionālas nozīmes un starptautiskiem procesiem.

3.6.3. Ziņu atspoguļojums televīzijas ziņu raidījumos

Turpinot televīzijas ziņu sižetu un ziņu tematu saturisko analīzi, interesanti ir vērot ziņu atspoguļojumu un attīstību televīzijas ziņu raidījumos noteiktos datumos. Kā tālāk redzams 12.tabulā, tad katru dienu ir noteikts ziņu sižetu skaits, kurš atkārtojas visos televīzijas kanālu ziņu raidījumos. Tās ir ziņas, kuras svarīgas Latvijas mērogā visām televīzijas skatītāju grupām. Dienas notikumi pēc kārtas, sākot ar 8.novembri, ir Bankas Baltijas tiesas process; Ventspils anesteziologi atsāk darbu. Savukārt, 9.novembrī visplašāk atspoguļotais notikums ir Aināra Šlesera paziņojums, ka viņš ir gatavs uzņemties premjerministra amata pienākumus. 10.novembrī svarīgākais notikums, kuram pievēršas visi ziņu raidījumi, ir uzbrukums latviešu viesstrādniekiem Ziemeļīrijā, kā arī kā svarīgs notikums parādās – EK pārmetumi Latvijai par nepilnībām likumdošanā. 11.novembrī ir daudz notikumu, kuri vienlīdz plaši atspoguļoti visos televīzijas ziņu raidījumos: privatizācijas sertifikātu termiņa pagarinājums; palestīniešu līdera Jasira Arafata nāve; Lāčplēša dienas atzīmēšana, kā arī Saeimā pieņemtais lēmums, ka, lai iekļūtu Rīgas domē partijām būs jāpārvar 5% barjera. 12.novembrī svarīgs notikums – Valsts Prezidente neizsludina pieņemto Radio un televīzijas likumu, nododot to atpakaļ Saeimā. 12.novembrī atklātībā arī nonāk šokējošs fakts par kādu ģimenes ārsti, kura pavirši, pat neapskatot pacientu, izrakstījusi miršanas apliecību, līdz ar to nepamanot uz nelaiķa ķermeņa 45 durtas brūces. 15.novembrī arī ir vairākas svarīgas ziņas: dzemdību namā atklāta jaundzimušo intensīvās terapijas palāta, kā arī ar Rīgas domes amatpersonu

klātbūtni svinīgi iemūrēts Dienvidu tilta pamatakmens. Saistībā ar šo ziņu parādās atšķirīga attieksme dažādu televīzijas ziņu sižetos. LTV1 tā ir desmitā ziņa: "Šodien pompozi iemūrētais Dienvidu tilta pamatakmens vieš cerības, ka nākotnē sastrēgumos Rīgas centrā būs jāpavada mazāk laika"; LTV7 – piektā ziņa: "Rīgā būs vēl viens tilts pār Daugavu – Dienvidu tilts. Šodien ielikts tā pamatakmens"; TV3 tā ir pirmā ziņa: "Ar svinīgu kapsulas iemūrēšanu šodien sākta Dienvidu tilta būve"; LNT – divpadsmitā ziņa: "Jau pēc trim gadiem pār Daugavu vajadzētu slieties jaunajam Dienvidu tiltam"; TV5 – desmitā ziņa: "Uzsākta Dienvidu tilta būvniecība". 16.novembrī svarīgās ziņas bija: Eiropas Padomes sēde, kurā uzklausīja Eiropas komisāru kandidātus; jaunais Krievijas vēstnieks, kurš iesniedzis akreditācijas rakstu un Rīgas domes centieni atgūt AVE SOL koncertzāli. Savukārt 17. novembrī svarīgākās ziņas visos TV ziņu raidījumos ir: Saeimas lēmums saglabāt īres griestus, kā arī ziņa, ka Kalvis Bricis nolēmis atkal tiesāsies par atjaunošanu amatā. Savukārt 18.novembra galvenā ziņu tematika ir veltīta valsts proklamēšanas gadadienas svinībām un dažādiem ar to saistītiem notikumiem (skat. 12.tabulu).

12.tabula. **Ziņu atspoguļojums** (ziņu sižetu skaits)

Temats/ datums	LTV1	LTV7	TV3	LNT	TV5
8.11.					
BB tiesa	1	1	1	1	1
Anesteziologi/ streiks/ Ventspilī sāk strādāt, medicīnas pakalpojumi kļūs dārgāki	2	2	1	1	1
Irāka, ASV	1		1	1	
Par VN iespējamo pārdošanu Krievijas uzņēmējiem	1	1	1		1
Latvija atvadās no Žoltoka	1	1	1	1	
Nodokļu izkrāpšana	1		1		
Sarunas par valdību			1		1
Cēlusies inflācija	1				1
AVE SOL izmantos kultūras vajadzībām			1	1	
9.11.					
Šlesers gatavs kļūt par premjeru	1	1	1	1	1
Aplokšņu algas Latvijas Ģimenes centrā	1			1	1
Nelegālie maksājumi ārstiem		1	1	1	1
Irāka, ASV	1		1	1	1
Rīgas Būvbiedrība pieprasa īpašumus Mežaparkā	1	1	1		
Lata International lieta	1		1		
Izglītības ministrs- izglītības reformas ieviešana notiek mierīgi		1		1	1
Tiesa - spriedums N.Tesa lietā		1		1	
Plāno celt ogļu staciju	1	1			
Godina M.Tālu		1	1		
10.11.					
Latviešu viesstrādnieki cieš bruņotā uzbrukumā Ziemeļīrijā	1	1	1	1	1
Latvija saņem pārmetumus no EK par nepilnībām likumdošanā	1		1	1	1
Gaidāmi vēl plašāki mediķu protesti		1	1	1	1
Irāka, ASV			1	1	2
Strīdu par izglītības reformu izskatīs EP izveidota darba grupa	1	1			1
Kasperskis Rīgā		1	1		1
partiju sarunas par valdību			1	1	1
EUR kurss pret Ls- rekords	1				1
Konkurences padome- cukurs degviela			1	1	1
Jaunais Krievijas vēstnieks Latvijā			1		1
11.11.					
Pagarināts privatizācijas sertifikātu derīguma termiņš	1	1	1	1	1
Lāčplēša diena	1	1	1	1	1
Lāčplēša dienas turpinājums	1	1	1	4	1
Miris Arafats	1	1	1	3	1
5 % barjera RD	1		1	1	1
Bērnu kopšanas pabalsti jaunajām māmiņām	1		1		1
Par apkuri nebūs jāmaksā vairāk			1	1	1
Lietuva pirmā ratificējusi ES konstitūciju	1		1	1	
Irāka, ASV			1	1	2
Izmaiņas KNAB juridiskajā statusā	1				1

Zigmunds Stankēvičs- RD pārstāvis Maskavā	1	1			
Augstākā tiesa pasludinājusi spriedumu Tesa lietā		1			1
Ziņas par VN pārdošanu			1		1
12.11.					
Prezidente neizsludina grozījumus Radio un TV likumā	1	1	1	1	1
Kas būs jaunais Latvijas premjers?		1	1	1	1
Jasira Arafata bēres	2		1	2	
Izlemts par Eiro izrunu	1	1		1	
ĢĀ , izrakstot sirmgalvim miršanas apliecību, nav pamanījusi 45 durtas brūces	1	1		1	
Drīzumā reģistrēs SIA "Medicīniskie pakalpojumi Latvijā"	1	1			
Irāka, ASV			1	1	1
Dienesta pārbaude VDZ izlems ilggadējā direktora likteni	1			1	
Līdz pašvaldību vēlēšanām 120 dienas			1		1
Merks ierosina Žoltoka vārdā nosaukt ielu				1	1
15.11.					
Dzemdību namā atklāta jaundzimušo intensīvās terapijas nodaļa	1	1	1	1	1
Iemūrēts Dienvidu tilta pamatakmens	1	1	1	1	1
Ugunsgrēkā Limbažu rajonā bojā iet 3 bērni	1	1	1	1	
EP Cilvēktiesību komisārs iesaka samazināt nepilsoņu skaitu	1	1		1	1
IZM pārbauda skolu darbu	1	1	1		1
Strasbūrā uzstājas A.Piebalgs	1	1	1	1	
Irāka, ASV				1	
K.Pauels iesniedzis demisijas rakstu	1		1	1	
Anesteziologu protesti				1	1
VOAVA pārslēdz līgumus ar slimnīcām	1		1		
Policija iztur maršruta taksometra vadītāju dzērumā	1				1
Latvijas karoga jubileja			1	1	
Pasniegs gadskārtējās MK balvas	1		1		
Ukrainā draud izjukt vēlēšanas			1	1	
16.11.					
EP uzklausa EK kandidātus	1	1	1	1	1
Krievijas vēstnieks iesniedzis akreditācijas rakstu	1	1	1	1	1
Rīgas domei cerības atgūt Ave Sol	1	1	1	1	1
Valdība atteikusies piešķirt pilsonību naturalizācijas kārtībā	1	1	1		1
Irāka, ASV	1				
Arī ķirurgi pieprasa pielikt algas	1		1	1	
Latvijā pirmo reizi atzīmē iecietības dienu		1	1	1	1
ASV valsts sekretārs- Kondalīza Raisa	1		1	1	
Irāka, ASV				1	1
ANO drošības padome vienbalsīgi nosaka aizliegumu pārdot ieročus Kotdivuārai	1		1		1
RIMI un Kesko Food saņēmuši atļauju veidot kopuzņēmumu			1		1
Kriminālā atbildība par cilvēku pārdošanu Latvijā			1		1
Turpinās sarunas par valdību				1	2
Austrālijas ziemeļos no sliedēm nogājis vilciens			1	1	1
Eiropas pirmā mēness zonde		1	1		
17.11.					
Saeima nolemj saglabāt īres griestus	1	1	1	1	1
Bricis atkal tiesāsies par atjaunošanu amatā	1		1	1	1
Partijas premjera izvēli atstāj prezidentes ziņā	1		1	1	1
Ž.Borozu var rēķināties ar atbalstu	1			1	1
1300 medmāsu gatavas streikot	1			1	1
Tiek pasniegti ordeņi	1		1	1	
Latvija pirmā no Baltijas valstīm sākusi tiešos maksājumus	1			1	1
Iztikas grozs- 100.10 Ls			1		1
Saules akmens atklāšana			1	1	
Krievija izstrādājusi jaunus kodolieročus	1			1	
Arafata nāves cēlonis- aknu ciroze			1		1
Irāka, ASV			1	3	
F.Kastro par Bušu			1	1	
Nogalināta ķīlniece Irākā			1	1	

Tikai 10 % latviešu svin LR proklamēšanu				1	1
18.11.					
Latvija svin dzimšanas dienu	1		1	3	2
Nacionālo bruņoto spēku parāde	2			2	
Svētki	1			1	1
Širaks Londonā	1		1	1	1
Borozu komanda sāks darbu	1			1	1
VVF sāks sarunas ar partijām	1		1		1

Kā parāda tematu uzskaitījums, katru dienu bija vairāki temati, kuri tika atspoguļoti visos analizējamajos ziņu raidījumos. Daži temati attīstījās arī pa dienām, atbilstoši svarīgiem notikumiem. Pārsvarā temati bija aktuāli vienā dienā, pēc tam pie tiem ziņu raidījumos pārskatāmajā periodā, neatgriezās.

3.6.4. Ziņu pārklājums[2] televīziju ziņu raidījumos dienas ietvaros

Turpinot satura analīzi un identificējot ziņu tematus, tika uzskaitīti arī tie sižeti, kuri atspoguļojot vienu notikumu, tika parādīti visos televīziju ziņu raidījumos. Tāpat tika ņemta vērā atkārtošanās divos, trīs vai četros citu kanālu ziņu raidījumos. Kā parādās 13.tabulā, tad vienādo ziņu pārklājums dažādos televīzijas kanālos dienas ietvaros ir no 30% līdz pat 70%. Vismazākais ziņu pārklājums, tajā pašā laikā vislielākais ziņu sižetu skaits vienā ziņu pārraidē ir TV5 (32.2%). Vislielākais ziņu pārklājums vērojams LTV7 ziņu pārraidēs – 74.51%. LNT kopumā pārklājas 45.59% visu ziņu sižetu, tajā skaitā arī ārzemju notikumi. TV3 pārklājas 60.71% notikumu.

Turpinot analizēt ziņu pārklājumu un savstarpēji salīdzinot nacionālo ziņu sižetu skaitu un to vienlaicīgu atkārtošanos dažādu televīziju ziņu raidījumos, nākas secināt, ka nacionālās ziņas pēc satura atkārtojas pat 80.85% gadījumu, kā tas ir LTV7 gadījumā. Salīdzinoši neliels skaits nacionālo ziņu sižetu citu televīziju ziņu raidījumos atkārtojas TV5. Savukārt LNT atkārtojas 64.94% gadījumu, TV3 – 75% gadījumu, bet LTV1 – 70.27% gadījumu. Tas, protams, ir saistīts ar ziņu tematiku, notikumu skaitu un nozīmību, kā arī ziņu raidījumu ierobežoto laiku (skat. 13.tabulu).

13.tabula. **Ziņu pārklājums (pa kanāliem)**

	kopā	**nacionālās**	**%**	**ārzemju**	**%**	**vienādās**	**%**	**vienādās nacionālās**	**%**
LTV1	119	74	54.62	45	37.82	68	52.1	52	70.27
LTV7	51	49	96.08	2	3.92	38	74.51	38	80.85
TV3	112	68	60.71	44	39.29	78	60.71	51	75
LNT	136	77	56.62	59	43.38	66	45.59	50	64.94
TV5	201	158	78.61	43	21.39	63	32.34	53	33.54

Pievēršoties tieši nacionālajām ziņām un analizējot to pārklājumu pa dienām, ir diena, kad visas nacionālās ziņas pārklājās ar citu kanālu informāciju. Vismazāk informācijas pa dienām pārklājas TV5, lai gan salīdzinoši liels pārklājums vērojams 11.novembrī – Lāčplēša dienā un 18.novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas dienā. TV5 ziņu pārklājuma diapazons pa dienām ir no 18.18% 12.novembrī līdz pat 46.15% 18.novembrī. Savukārt vislielākais pārklājums pa dienām ir LTV7, piemēram, no 100% atkārtošanās 9.novembrī līdz 57.14% 10.novembrī. LNT pārklājums ir sākot no 31.25% 10.novembrī līdz 57.14% 9.novembrī. TV3 pārklāšanās no 40% 12.novembrī līdz pat 85.7% 16.novembrī. LTV1 pārklājums no 26.7% 10.novembrī līdz 92% 8.novembrī. Ziņu pārklājums atainots 14.tabulā.

[2] Ziņu pārklājums – viena un tā pati ziņa atkārtojas divu vai vairāku TV kanālu ziņu raidījumu sižetos

14.tabula. **Ziņu pārklājums (pa datumiem, %)**

	LTV1	LTV7	TV3	LNT	TV5
8.nov.	92.31	71.43	84.61	33.33	22.73
9.nov.	57.14	100	72.73	57.14	29.17
10.nov.	26.67	57.14	63.64	31.25	29.63
11.nov.	69.23	85.71	69.23	43.75	36.36
12.nov.	66.67	55.56	40	56.25	18.18
15.nov.	66.67	75	71.43	60	33.33
16.nov.	57.14	83.33	85.71	47.06	44
17.nov.	57.14	0	64.29	55.56	28.57
18.nov.	66.67	0	50	55.56	46.15

14.tabulā uzskatāmi parādīts ziņu pārklājums pa dienām. 8.novembrī ir aktuālas tādas ziņas kā "Banka Baltija" tiesa; Ventspils anesteziologi pārtrauc streiku; parādās informācija par Ventspils naftas iespējamo pārdošanu Krievijas uzņēmējiem; turpinās sarunas par valdību, kā arī Latvija atvadās no izcilā hokejista Sergeja Žoltoka un Rīgas domes sarunas par AVE SOL atgūšanu. Savukārt 10.novembrī ir tikai viena vienojoša ziņa, kura parādās visos televīziju ziņu raidījumos, tā ir par uzbrukumu latviešu viesstrādniekiem Ziemeļīrijā. Vēl ir plašāk atspoguļota ziņa par iespējamajiem mediķu protestiem, kur kā galvenās personas parādās Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas pārstāve, Veselības ministrs un veselības ministrijas pārstāvi. Vēl plaši atspoguļota ir ziņa par pārmetumiem, kurus Latvija saņēmusi no ES par nepilnībām likumdošanas piemērošanā. Arī 12.novembrī ir viena vienojošā ziņa – Valsts Prezidente atdevusi atpakaļ skatīšanai Saeimā grozījumus Radio un TV likumā. Tālāk seko Jasira Arafata bēres, informācija par valdības veidošanu, kā arī informācija par ģimenes ārsti, kura pacientam izrakstot miršanas apliecību, nav pamanījusi 45 durtas brūces.

Līdz ar to svarīgi ir tas, ka ir liels vienādo ziņu skaits TV ziņu raidījumos dienu šķērsgriezumā. Ziņu pārklājumu skatīt 11.grafikā.

11.grafiks. **Ziņu pārklājums**

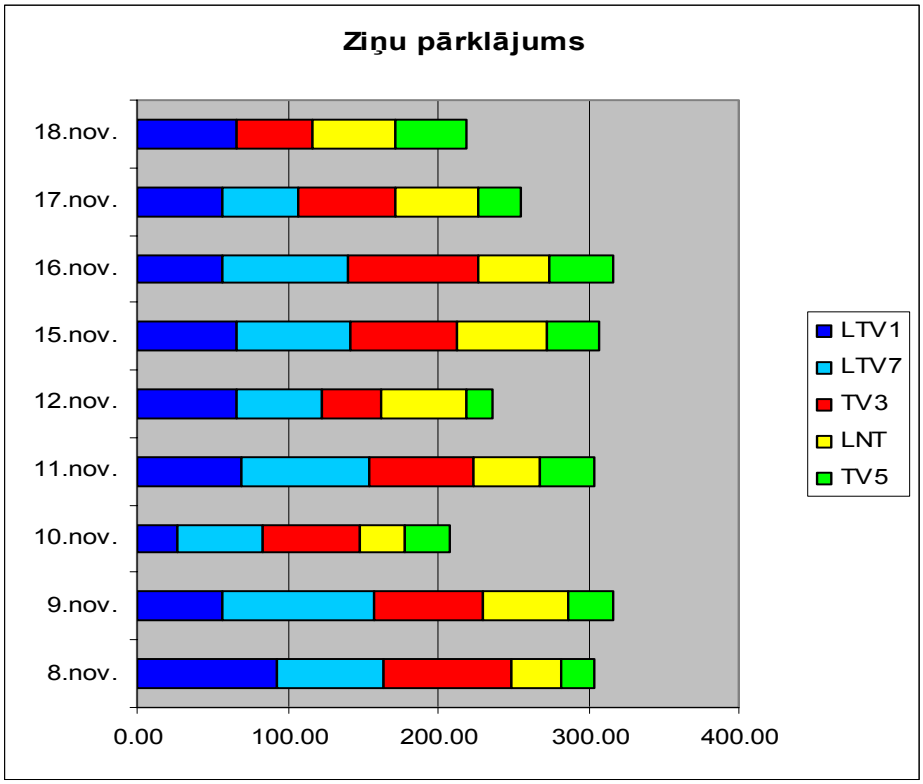

Iepriekš aprakstītais nozīmē, ja cilvēks skatītos visu ziņu raidījumus pēc kārtas, viņš būtu spiests noskatīties vienas un tās pašās ziņas vairākkārt.

3.6.5. Oriģinālās[3] ziņas TV kanālu ziņu raidījumos

Turpinot pētījumu, interesanti šķita uzskatāmi parādīt šādu ziņu sižetu salīdzinājumu: sižeti, kuri saturiski pārklājas un sižeti, kuri ziņu kanālos ir oriģināli (sižeti, kuri redzami tikai konkrētajā TV kanālā) (skat.12.grafiku).

12.grafiks. **Vienādo un oriģinālo ziņu sižetu procentuālais sadalījums**

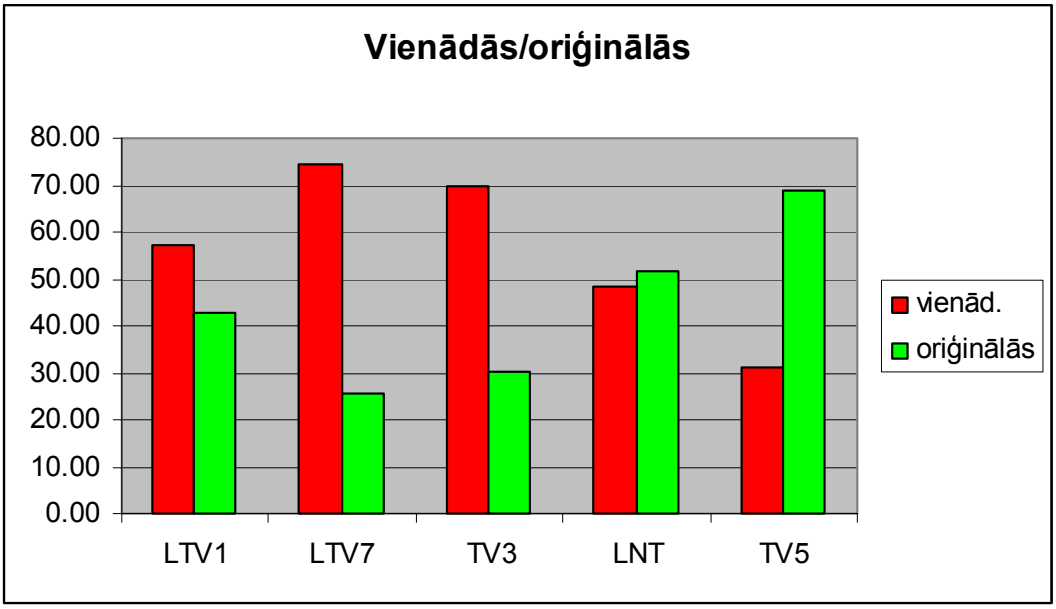

Kā redzams, oriģināli ziņu sižeti visvairāk – 68.66% bija TV5 ziņu raidījumos. Tieši TV5, piemēram, 9.novembrī parādījās tādas ziņas kā "Rīgā atklāts jauns sociālais nams", vai arī "Rīgas Piensaimnieks uzsācis jaunas saldējuma ražotnes celtniecību". Savukārt, piemēram, 11.novembrī izskan ziņa, ka "Latvijas Banka apstiprina nākamos soļus kreditēšanas apjoma samazināšanai Latvijā". TV5 raksturīgi ekonomisko un kriminālo ziņu bloki. Līdz to ar to sižeti ir daudzveidīgāki, vērsti uz konkrētu, specifisku jomu un atbilst tās prasībām. Tālāk, kā labi redzams 12.grafikā, arī LNT ir daudz oriģinālo ziņu – 51.47%. Tieši LNT ziņu raidījumi ir tie, kuri seko līdzi, piemēram, gāzes sprādzienam Rīgas Centrāltirgū, vai arī radioaktīvajam starojumam P.Stradiņa slimnīcas grāmatvedības telpās. LNT parādās arī ziņa par eiro viltošanu Lietuvā u.c. ziņas, kuras vienlaicīgi tajās dienās neparādās citos ziņu kanālos. Savukārt LTV1 oriģinālo ziņu ir 42.86%. LTV1 9.novembrī ziņo: "Veikala "Sakta" privatizācija beigusies ar maksātnespēju". LNT oriģinālziņas ir saistītas ar kultūras notikumiem, piemēram, 9.novembrī "Ogrē atklāta jauna izstāde "Sekss un mazpilsēta", 10.novembrī "Valkas pamatskolas krievu un latviešu plūsmas skolēni un skolotāji dejoja, dziedāja un iepazina tradīcijas, kas raksturīgas latviešu Mārtiņdienai un krievu Oseņicai" u.c.? TV3 oriģinālās ziņas pētījuma veikšanas periodā veido 30.36%. 8.novembrī TV3 vienīgie ziņo, ka "Latvijas pensionāre Vera Česnova zaudē tiesu lietā pret Krievijas diplomātu", savukārt 12.novembrī "Renovētajā Hanzas tunelī Ķīpsalā skatāma gluži citāda māksla – to izdarījuši grafiti mākslinieki". Neliels skaits oriģinālziņu ir LTV7 – 25.49%. LTV7 16.novembrī sniedz informāciju "Aivara Gardas deokupācijas ideja aiziet valstiskā līmenī" vai arī 12.novembrī "Rīga – Maskava caur Briseli. Iespējams tāds maršruts būs jāveic Latvijas politiķiem, lai sarunātos ar Krieviju".

3.6.6. Ziņu attīstība un pēctecība televīzijas kanālu ietvaros

Turpinot ziņu satura analīzi, svarīgi noskaidrot, kā ziņa attīstās kanāla ietvaros, kā tiek sekots līdzi notikumam. Analizējot ziņu pēctecību vai to, kā un vai ziņas attīstās laikā, nākas konstatēt, ka kopumā var identificēt 66 tematus, kuri likušies nozīmīgi visiem TV kanālu ziņu

[3] Ziņu sižeti, kuri konkrētā dienā tiek parādīti tikai vienā ziņu raidījumā.

dienestiem. No visiem 10 sižeti ir attīstījušies laikā, sekojot līdzi notikumam, tā attīstībai. Tajā pašā laikā ir vairāki spilgti notikumi, kuri paši par sevi ir ziņas vērti un vienas dienas laikā tiek gatavoti vairāki sižeti viena TV kanāla ietvaros, lai vispusīgi atspoguļotu notikumu, piemēram, Lāčplēša diena un LR proklamēšanas diena. Tomēr vairums ziņu ir aktuālas tikai vienu dienu. Tās vienlaicīgi parādās vairākos ziņu izlaidumos dažādos TV kanālos, taču pēc tam, nākamajās dienās, vairs neviens žurnālists neseko līdzi notikumu attīstībai, piemēram, aplokšņu algas Latvijas Ģimenes centrā vai privatizācijas sertifikātu pagarināšanas termiņam.

> Biežāk minētie temati aplūkotajā laika posmā bija: valdības veidošana, partiju sarunas; anesteziologi un ārstu protesti, veselības aprūpe; Jasira Arafata nāve un bēres; notikumi Irākā un ASV karaspēka cīņas pie Fallūžas; ļoti svarīgs temats bijis arī EK komisāru apstiprināšana. Savukārt LTV7 un TV5 izteiktāk pievērsušies jautājumiem, kas saistīti ar izglītības reformu. Pārējie temati vairāk ir specifiski nozīmīgi konkrētiem TV kanāliem, kuri tiem pievērsuši lielāku uzmanību.

Analizējamā laika posmā vairāk parādās "vienas dienas informācija", kad tiek demonstrēti spoži temati un pēc tam tie neattīstās. Savukārt temati, kuri attīstās, vairāk saistīti ar procesu un tā atspoguļojumu.

3.6.6.1. LTV1

Analizētajā laika posmā, fiksēti 119 ziņu sižeti, no tiem 74 sižeti (62,18%) par nacionāliem notikumiem, 45 (37,82%) – veltīti starptautiskiem notikumiem. No visiem sižetiem, kuri bija redzami LTV1, 68 (57,14%) bija redzami arī citu TV ziņu raidījumos tajā pašā dienā, savukārt 51 sižets (42,86%) bija oriģināls, to temati neatkārtojās citu TV kanālu ziņu raidījumos. Vēl jāpiebilst, ka 36 ziņas (30.25%) LTV1 ir attīstībā jeb var teikt, ka ziņu raidījumos tiek sekots līdzi notikumiem. Ir temati, kuru attīstībā ir vairāk notikumu un tie parādās biežāk ziņu raidījumos, ir temati, kuri parādās divas reizes.

Tālāk ziņu analīze tiek veikta pēc tematiem. Viena temata atspoguļošanai var tikt sagatavoti vairāki ziņu sižeti gan konkrētā tekošā dienā, gan pēc tam tematu attīstot pa dienām. Analizētajā laika posmā tematiski turpinās 20 ārzemju ziņas (56%) un 16 nacionālās ziņas (44%).

Konkrētajā laika periodā uzmanību bija izpelnījušies šādi temati: skandāls Igaunijas aizsardzības ministrijā, kur no ministra mājas bija pazuduši ļoti svarīgi dokumenti; aktuāli notikumi Irākā, un konkrētajā periodā – nemiernieku pilsētas Fallūžas ieņemšana. Liela uzmanība ziņu izlaidumos tika pievērsta arī Jasira Arafata veselības stāvoklim un nāvei, kā arī citiem, konkrētajā laika brīdī aktuāliem starptautiskiem notikumiem: Ukrainas prezidenta vēlēšanas, Lietuvas parlaments un valdības veidošana, kā arī laika apstākļi Eiropā un pasaulē. Par Latvijas galvenajiem notikumiem konkrētajā brīdī saucami: veselības aprūpes jautājumi un konkrēti anesteziologu un citu medicīnas darbinieku neapmierinātība ar esošo situāciju, tālāk A.Piebalga eksāmens pirms tika apstiprināta EK, kā arī valdības veidošanas process. Atšķirībā no citiem TV kanāliem, LTV1 ziņās trīs sižetos dažādās dienās parādās laika apstākļu atspoguļojums dažādās Eiropas valstīs. 10.novembrī "Vakar Austrijā un šodien arī Vācijā uzsnidzis pirmais sniegs, tas radījis satiksmes traucējumus". 11.novembrī "Somijā pēdējo dienu laikā plosās vētras. Stiprais vējš radījis nopietnus sarežģījumus prāmju satiksmē" un 18.novembrī "Dānijā, Vācijā un Austrijā plosās vētra, Kairu apsēduši siseņi" (skatīt 11.pielikumu, kurā atspoguļoti temati, sižetu skaits par katru tematu, sižeta numurs ziņu izlaidumā, kā arī sižeta saturs)..

Tomēr jāsaka, ka visi sižeti, arī to notikumu, kuri attīstījās, tapuši, atspoguļojot konkrētu pagrieziena punktu vai notikumu ķēdē, piemēram, mediķu, politiķu publiski paziņojumi, preses konferences utt. Visplašāk atspoguļotais temats LTV1 bija viss, kas saistīts ar veselības aprūpi. Kā uzskatāmi redzams 13.grafikā, tad LTV1 ziņu raidījumos liela uzmanība pievērsta arī EK apstiprināšanai, kā arī tādam starptautiskam notikumam, kā palestīniešu līdera veselība.

13.grafiks. **LTV1 biežāk atspoguļotie ziņu temati**

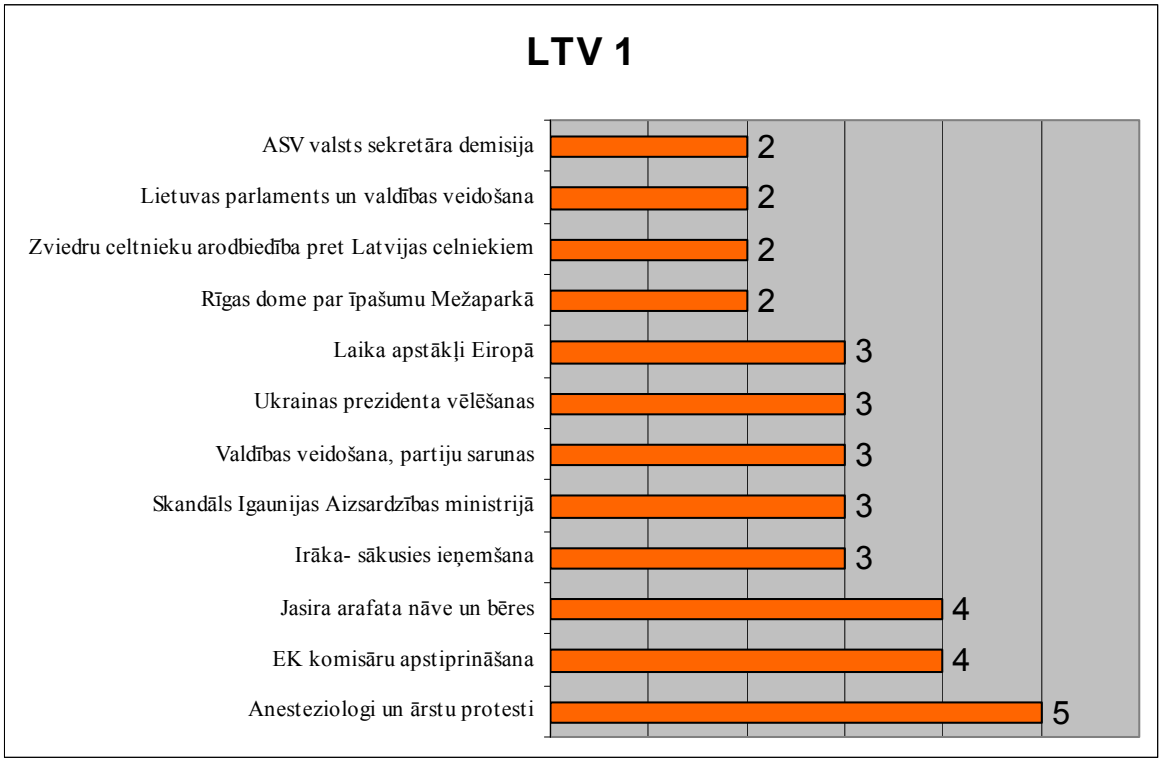

LTV1 ziņu raidījumos dominē nacionālie notikumi. Tajā pašā laikā tiek atspoguļoti arī dažāda līmeņa aktuāli starptautiskie notikumi.

3.6.6.2. LTV7

LTV7 ir ziņu raidījums krievu valodā. Aprakstītajā laika periodā tika analizēts kopā 51 ziņu sižets, no tiem nacionāliem notikumiem veltīti 49 (96,08%). Tikai divi sižeti (3.92%) bija veltīti ārzemju ziņām: 11. novembrī "Miris palestīniešu līderis Jasirs Arafats" un 12. novembrī "Ažiotāža, ko radījis amerikāņu režisors Maikls Mūrs ar savu filmu "9/11 pēc Fārenheita" pirms prezidenta vēlēšanām apdraud Džordža Buša ievēlēšanu". No visiem sižetiem 13 (25,49%) ir oriģināli un neatkārtojas nevienā citā TV kanāla ziņu raidījumā, kamēr 38 ziņu sižeti (74.51%) atkārtojas kādā citā TV kanālā. 31.37 % no sižetiem ir veltīti notikumam vai tematam, kurš tiek turpināts TV kanāla ietvaros.

Tālāk ziņu analīze tiek veikta pēc tematiem. Viena temata atspoguļošanai var tikt sagatavoti vairāki ziņu sižeti gan konkrētā tekošā dienā, gan pēc tam tematu attīstot pa dienām. Analizējamā periodā, uzskaitot ziņu sižetus, var konstatēt, ka attīstās pieci temati, kuriem veltīti 17 ziņu sižeti. Visi temati ir saistīti ar nacionālajām ziņām, kas arī ir saprotami, ja starptautiskā informācija pārskatāmajā periodā parādījusies tikai divos sižetos.

Turpmākais ziņu sižetu uzskaitījums demonstrē tematisko sadalījumu un attīstību LTV7. LTV7 ir vairāki temati, kuriem pievērsta salīdzinoši liekāka uzmanība. Piemēram, izglītības reformas norise un krievu skolu aizsardzības štāba aktīvistu darbība. 9.novembrī sižets: "Izglītības ministrija pagaidām aptur likuma par mazākumtautību skolām izstrādi". Savukārt 10.novembrī divas ziņas "EP deputāte Ždanoka Briselē aktualizē jautājumu par izglītības reformu Latvijā", un turpat blakus: "Tiesa atlikusi Krievu skolu aizsardzības štāba līdera prasību pret Latvijas premjeru par goda un cieņas aizskaršanu premjera pārstāvja slimības dēļ". Kopumā šajā laikā ir septiņi sižeti, kuri skaitāmi un saistāmi ar izglītības jautājumiem.

LTV7 ziņu dienests uzmanību pievērsis arī visam, kas saistīts ar veselības aprūpi, par to trīs sižeti. LTV7 divos sižetos 9. un 11.novembrī atspoguļojis Nikolaja Tesa tiesas procesu "Augstākā Tiesa pasludinājusi spriedumu Nikolaja Tesa padomju specdienestu darbinieka lietā."

12.pielikumā var iepazīties ar tematiem, kuri attīstās, sižetu skaitu par katru tematu, sižeta kārtas numuru ziņu raidījumā, kā arī katra sižeta saturu.

Interesanti, ka atšķirībā no LTV1 un arī citu TV kanālu ziņu raidījumiem, LTV7 salīdzinoši lielāku uzmanību pievērsis jautājumiem, kuri saistīti ar izglītības reformas ieviešanu, protestiem pret šo reformu un citiem notikumiem, kuri saistīti ar šo jomu, kopumā 7 sižeti, kas ir salīdzinoši daudz, ja salīdzina, piemēram, ka veselības aprūpes problemātikai – 4 sižeti, valdības veidošanai un EK sastāva apstiprināšanai arī divi sižeti. Interesanti, ka LTV7 ir vienīgais kanāls, kurš divas reizes atgriezies pie Nikolaja Tesa tiesas prāvas (skat.14.grafiku).

14.grafiks. **LTV7 biežāk atspoguļotie ziņu temati**

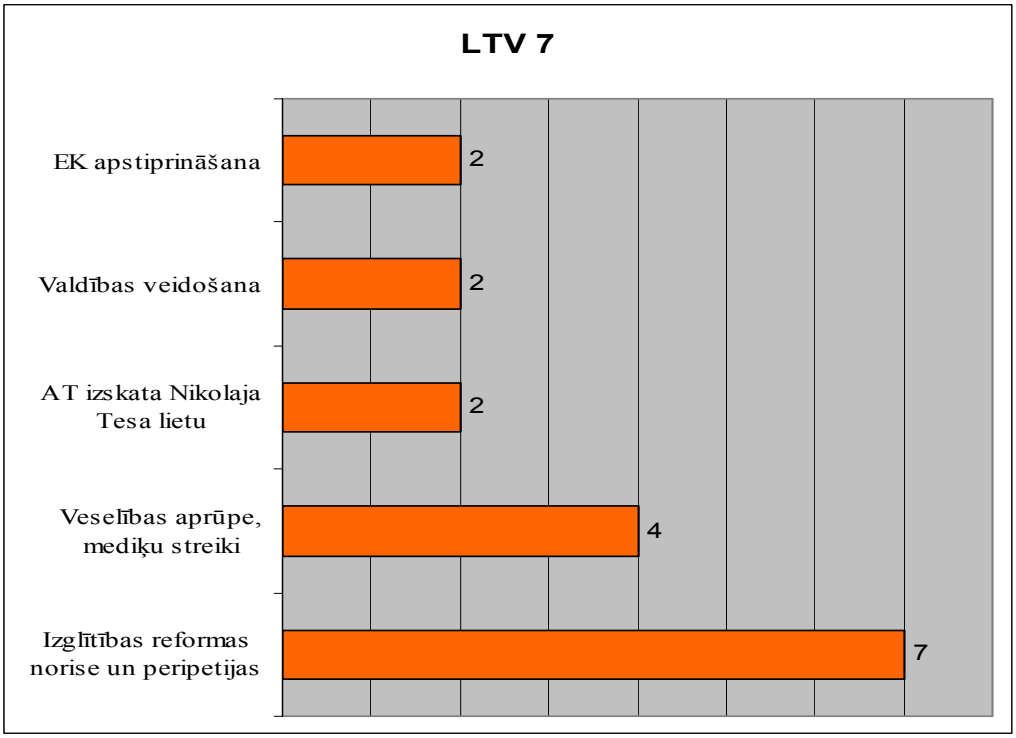

Aplūkotajā laika posmā LTV7 dominē ar izglītību saistīto notikumu atspoguļojums. Citiem nacionālās nozīmes notikumiem pievērsta salīdzinoši mazāka uzmanība.

3.6.6.3. TV3

Izvēlētajā laika posmā TV3 tika analizēti 112 sižeti. No tiem 68 sižeti (60,71%) bija veltīti nacionālai tematikai, bet 44 (39,29%) ārzemju notikumiem. No visiem ziņu sižetiem 78 (69,74%) pārklājās ar citu televīzijas kanālu ziņu raidījumu izvēlētajiem tematiem un veidotajiem sižetiem. Tajā pašā laikā, sižetu uzskaitījums arī liecina, ka 34 sižeti (30,36%) bija oriģināli, tikai TV3 kanāla ietvaros.

Kā oriģināli tikai TV3 sižeti šajā laikā minami, piemēram, 9.novembrī: ”Gundars Bojārs ierosinājis Brīvības bulvārī liepu alejā izveidot memoriālo sienu.” Vai arī 15.novembrī ziņa: „Krievija ir atzinusi kādreizējās Padomju Savienības solījumu atdot Japānai divas no četrām Kuriļu salām” un citi. Taču jāatzīst, ka tie tomēr pārsvarā ir ārzemju notikumi.

Turpmāk par to, cik un kā attīstās ziņu temati televīzijas ziņu raidījumā dienu griezumā. TV3 kanāla ziņu izlaidumos minētajā laika posmā attīstās deviņi temati. No tiem trīs ir veltīti starptautiskiem notikumiem. Samērā plaši atspoguļoti notikumi Irākā un palestīniešu līdera Jasira Arafata nāve, kā arī tiek runāts par konfliktu Rietumāfrikas valstī Kotdivuārā, kur plašu nemieru dēļ evakuējas starptautisko organizāciju pārstāvji. Šī ziņa ir svarīga arī tāpēc, ka nemieriem šajā valstī var ietekmēt kakao cenas pasaules tirgū, bet kakao ir svarīgs Latvijas uzņēmumam „Laima”.

Protams, ziņu sižetu skaits, kuri veltīti konkrētam tematam ir atšķirīgi. Veicot uzskaiti, atklājās, ka TV3 vienādi bieži atspoguļoti notikumi, kuri saistīti ar veselības aprūpes problēmām un anesteziologu protestiem un notikumi, kas saistīti ar palestīniešu līderi Jasiru Arafaru.

13.pielikumā var iepazīties ar TV3 tematiem, kuri attīstās, sižetu skaitu par katru tematu, sižeta kārtas numuru ziņu raidījumā, kā arī katra sižeta saturu.

Kā uzskatāmi redzams 15.grafikā, TV3 ziņu raidījumos analizētajā laika posmā lielākā uzmanība bija pievērsta tādiem notikumiem kā valdības veidošana, palestīniešu līdera nāve un notikumi Irākā. Visiem tematiem bija veltīts vienāds sižetu skaits.

15.grafiks. **TV3 biežāk atspoguļotie ziņu temati**

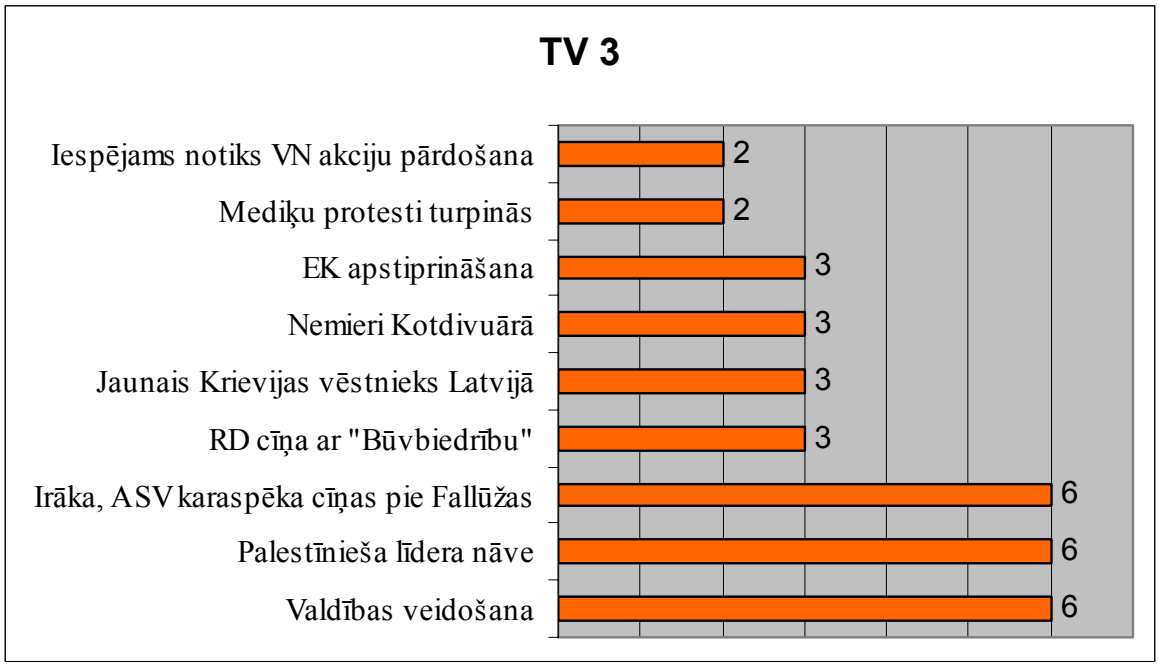

3.6.6.4. LNT

Analizējot LNT ziņu raidījumu saturu un attīstību, ir uzskaitīti 136 ziņu sižeti, no tiem 77 (56,62%) bija veltīti nacionāliem notikumiem, savukārt, 59 (43,38%) starptautiskiem notikumiem. Turpinājumā svarīgi pieminēt, ka LNT ziņu raidījumos ir salīdzinoši daudz oriģinālo ziņu, jo tā kā citā kanālā analīzes periodā atkārtojās 66 ziņas (48,53%), savukārt 70 ziņās (51,47%) gadījumos tie ir oriģināli sižeti, tas ir, neatkārtojas neviena citā TV kanāla ziņu raidījumā. Oriģinālie sižeti, piemēram, par situāciju P.Stradiņa klīniskajā slimnīcā, kur seifā atklātas adatas ar radioaktīvu starojumu. Šim tematam kanāla ietvaros veltīti trīs sižeti, tiek veikta izmeklēšana. Šie sižeti tiek parādīti 8. un 9.novembrī. Tas ir interesanti, salīdzinot ar citiem TV kanālu ziņu raidījumiem, kur šādas izmeklēšanas, vismaz pārskatāmajā periodā, netika konstatētas.

Analizētajā laika periodā LNT ziņu raidījumos turpinājās 11 temati, to skaitā pieci, kas veltīti ārzemju notikumu atspoguļojumam. Ziņu attīstību kanāla ietvaros uzskatāmi parāda procentuālie rādītāji – 50 sižeti (36.76%) ir attiecināmi uz tematiem, kuri attīstās kanāla ietvaros.

Turpinot ziņu uzskaitījumu, un analizējot sižetus, kuriem ziņu raidīju ietvaros pievērsta lielāka uzmanība, nākas secināt, ka izvēlētajā laika periodā LNT lielu uzmanību veltījis starptautiskiem notikumiem: situācijai Irākā, ASV spēku uzbrukumam Fallūžai un pasaules reakcijai uz notikumiem šajā valstī- 10 ziņu sižeti; lielu uzmanību LNT bijusi pievērsta arī Jasira Arafata slimībai un nāvei – 9 ziņu sižeti. No Latvijas notikumiem, neapšaubāmi svarīgi bijuši: valdības veidošana – 6 sižeti; anesteziologu protesti un vispār sižeti par medicīnu 7. Tikai LNT kanāla ar turpinājumu parādās ziņa par kriminālietu pret Ingusu Ķiršu, kurš tika tiesāts par savas draudzenes noduršanu īpaši cietsirdīgā veidā. Gadījums notika Limbažos. Meitene slimnīcā nomira.

14.pielikumā var iepazīties ar LNT tematiem, kuri attīstās, sižetu skaitu par katru tematu, sižeta kārtas numuru ziņu raidījumā, kā arī katra sižeta saturu. Tas, ka liela uzmanība pievērsta starptautiskajiem notikumiem, saistīts ar šo ziņu globālo raksturu un nozīmi pasaules politikā.

Interesanti, ka izvēlētajā laika posmā, LNT bija vienīgais TV kanāls, kur raidījumu ietvaros tika veikta izmeklēšana un sekots notikumam, kā arī atklājās vairāki notikumi, kuri attīstību ieguvuši tikai LNT ziņu raidījumos. Tajā pašā laikā LNT ziņu raidījumos nenoliedzamu līdera vietu ieņem starptautiskie notikumi un to attīstība (skat. 16.grafiku).

16.grafiks. **LNT biežāk atspoguļotie ziņu temati**

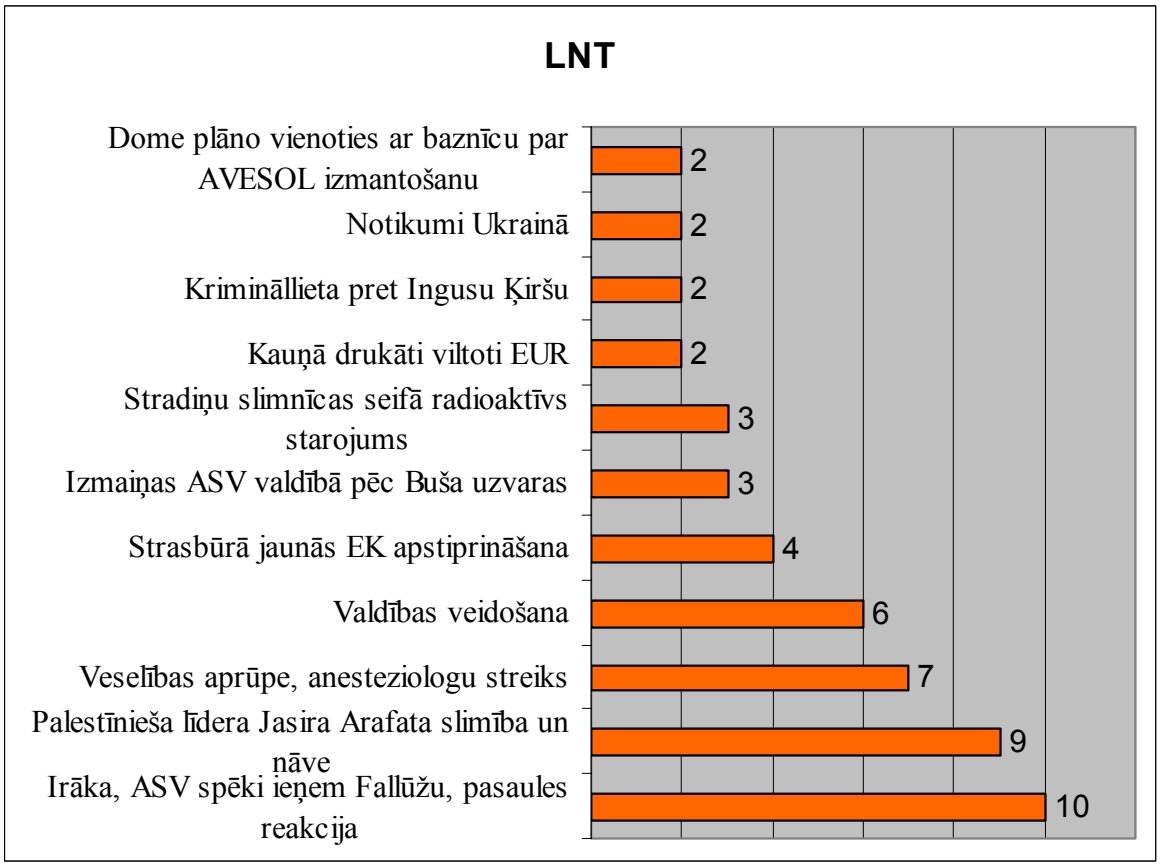

3.6.6.5. TV5

TV5 ziņu raidījumu specifika saistīta ar to, ka TV5 ir Rīgas kanāls, tāpēc ziņojumi pēc satura orientēti uz Rīgas iedzīvotājiem. Līdz ar to, TV ziņu raidījumi ir specifiski, jo faktiski vismazāk ziņu pārklājās ar citiem TV kanālu ziņu raidījumiem, tāpat arī svarīgi ir tas, ka TV5 ziņas ir sadalītas blokos: ziņas, kriminālziņas un ekonomikas ziņas.

Analizējamajā periodā TV5 uzskaitīts 201 ziņu sižets, no tiem 158 sižeti (78,61%) – nacionālās ziņas, ārzemju ziņas bija salīdzinoši neliels skaits – 43 (21.39%). 138 sižeti (68,66%) bija tikai TV5 ziņu raidījumos. Salīdzinot ar citiem TV kanālu ziņu raidījumiem, TV5 ir arī neliels to ziņu skaits, kuras atkārtojas kādā citā TV kanāla ziņu raidījumā tajā pašā dienā (31,34%). Kā jau teikts ievadā, iespējams, tas saistāms ar TV5 ziņu specifiku.

TV5 ziņās daudz vairāk kā citu kanālu ziņu raidījumos parādās kriminālā informācija. Kā jau teikts, tad šo ziņu skaitu nosaka tas, ka TV5 ir īpašs – kriminālās informācijas bloks. Šajos sižetos tiek ziņots par automašīnu sadursmēm, bojāgājušajiem u.c. Informācija, tajā skaitā arī par izmeklēšanu saistībā ar gāzes balona sprādzienu Rīgas centrāltirgū utt. Liela uzmanība sižetos veltīta arī ekonomiska rakstura informācijai, specifiskiem notikumiem Rīgā un Rīgas Domē. Tajā pašā laikā tiek izmantoti arī savdabīgi „vieglo ziņu" notikumi, piemēram, 16.novemrī ziņa: "Kubas varietē dejotāji organizē lielāko bēgšanu no Kubas, pieprasot politisko patvērumu ASV".

Turpinot ziņu sižetu analīzi, analizējamajā periodā attīstījušies 12 temati, no tiem trīs par ārzemju notikumiem (notikumi Irākā, Arafata nāve un bēres, notikumi Rietumāfrikā Kotvaduānā). Ziņu sižetu skaits, kuri attīstās, pavisam kopā ir 58 (28,86%).

Neskatoties uz salīdzinoši lielo oriģinālo ziņu procentu, arī TV5 ziņu raidījumu ietvaros liela uzmanība pievērsta valdības veidošanas procesam, kopā 11 ziņu sižeti, kā arī veselības aprūpei un ar to saistītiem notikumiem – 10 sižeti. Tajā pašā laikā specifiski TV 5 ir interes par jautājumiem, kas saistīti ar izglītības reformu – 5 sižeti, krievvalodīgo stāvoklis Latvijā – 4 sižeti. Liela uzmanība arī Krievijas viedoklim un izteikumiem par izglītības reformu un krievvalodīgo stāvokli Latvijā. Tas ir specifiski TV5. Kopumā dažādi sižeti, kuros atkārtoti no dažādiem aspektiem skatīti šī jautājumi ir – 16 ziņu sižeti. To skaitā arī tādi sižeti Latvijas banku darbība Krievijā.

15.pielikumā var iepazīties ar TV5 tematiem, kuri attīstās, sižetu skaitu par katru tematu, sižeta kārtas numuru ziņu raidījumā, kā arī katra sižeta saturu.

17.grafikā uzskatāmi parādās TV5 dominējošie temati. Analizētajā laika periodā galvenā aktualitāte- valdības veidošana. Tajā pašā laikā, ja saskaita sižetus, kuri veltīti tādiem tematiem, kā krievvalodīgo stāvoklis Latvijā, krievu skolas un izglītības reforma, tad var konstatēt, ka salīdzinoši daudz ziņu sižetu ir veltīti jautājumiem, kuri saistīti ar integrācijas politiku. TV5 arī ir faktiski vienīgais TV kanāls, kur ziņu raidījumos parādās Krievijas nostāja vai izteikumi par krievvalodīgo stāvokli Latvijā (skat. 17.grafiku).

17.grafiks. **TV5 biežāk atspoguļotie ziņu temati**

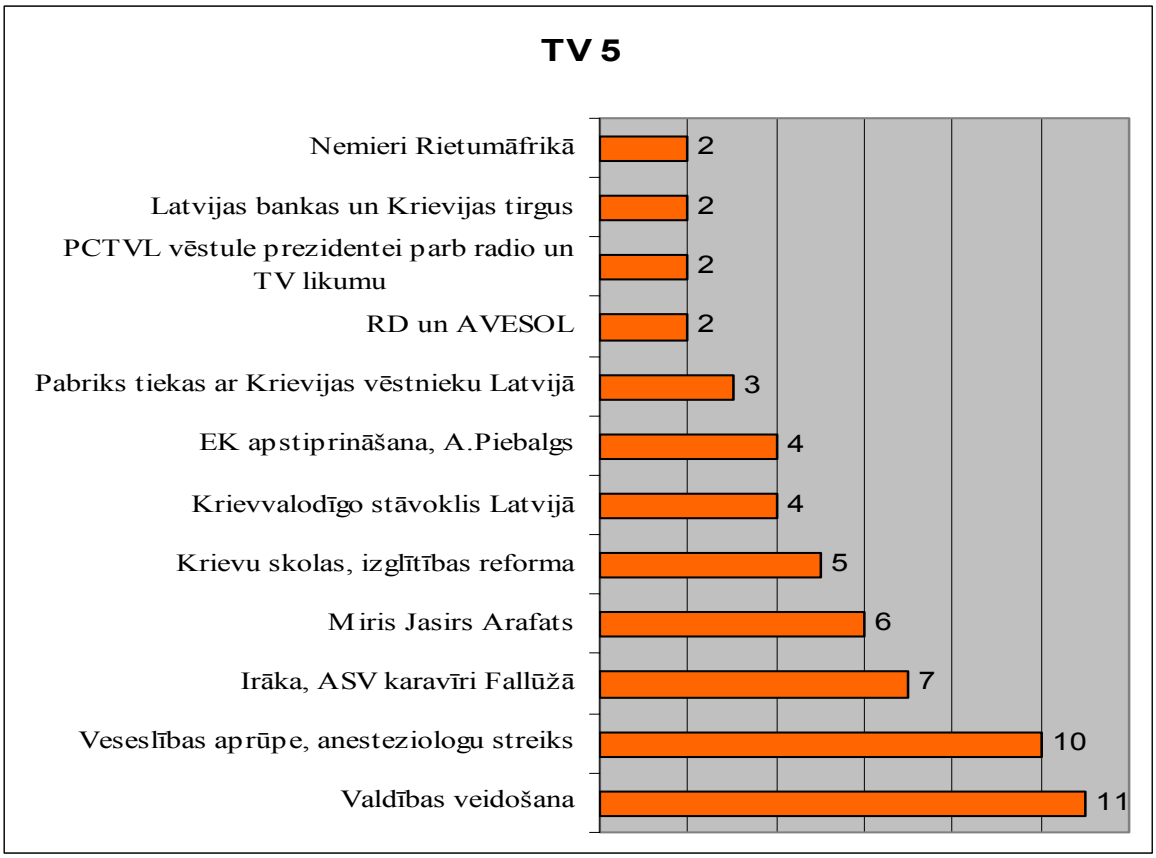

Analizējot televīzijas ziņu raidījumus no saturiskā aspekta, varēja konstatēt, ka izvēlētajā laika periodā, LTV7 un TV5 vairāk nekā citi TV ziņu dienesti ir pievērsušies jautājumiem, kuri saitīti ar krievu valodas apguvi skolās un izglītības reformu. Tajā pašā laikā LTV1 svarīgākais un biežāk atspoguļotais temats bija veselības aprūpe, TV3 vienlīdz svarīgi temati bija valdības veidošana, notikumi Irākā un palestīniešu līdera slimība un nāve, kamēr LNT vislielāko uzmanību aplūkojamajā periodā pievērsa notikumiem Irākā. Līdz ar to var uzskatīt, ka ziņu tematika konkrētos TV kanālos un raidījumos ir specifiska, atbilstoša auditorijas specifikai un TV ziņu veidotāju politikai.

4. SECINĀJUMI

Pētījuma ietvaros tika analizēti gan sabiedrisko un komerciālo, gan nacionālo un reģionālās televīzijas kanālu ziņu raidījumi un ziņu sižeti. Neskatoties uz to, ka katram no TV kanāliem ir savs virsuzdevums, tomēr pastāv iespēja analizēt un salīdzināt ziņu raidījumu un ziņu sižetu veidošanas pamattendences. Kā galvenos secinājumus var minēt:

1. LTV1 ziņu raidījumos kā galvenie dominē nacionālās nozīmes notikumi. LTV7 un TV5 salīdzinoši lielāku uzmanību pievērš ar krievvalodīgo situāciju saistītajiem jautājumiem, savukārt LNT ziņu raidījumos salīdzinoši vairāk tiek sekots līdzi starptautisko notikumu pēctecībai.
2. PBK ziņu raidījumi nav analizējami no nacionālo ziņu viedokļa, jo ziņu raidījumos ir tikai Krievijas ziņas un ārzemju ziņas, kuras nav saistāmas ar Latviju vai Baltiju.
3. Ziņu sižetos bieži tiek rādīti politiskās un ekonomiskās elites pārstāvji un vīrieši.
4. Vērojama tendence, ka politiskai elitei kā opozīcija tiek piesaistīti ar politiku tieši nesaistīti dažādu nozaru pārstāvji.
5. Dažādu personu klātbūtni ziņu raidījumos nosaka konkrētie notikumi, tajā pašā laikā uzkrītoši maz ziņu raidījumos uzstājas sabiedrisko organizāciju pārstāvji un uzņēmēji.
6. Konkrētu notikumu kontekstā kritiskāk noskaņoti ir Saeimas deputāti un sabiedrības pārstāvji.
7. Analizējot ziņu ģeogrāfiju, skaidri parādās, ka ziņas notiek un tiek veidotas Rīgā, tajā pašā laikā reģionu informācija parādās tikai tādā gadījumā, ja notiek kas traģisks un negatīvs.
8. Analizējot ziņu atkārtošanos TV ziņu raidījumos, ir daudz, īpaši nacionālo ziņu, kuras atkārtojas dažādos TV kanālos vienas dienas ietvaros.
9. Pārsvarā ziņu skaitu kādā dienā veido tās dienas notikumi, kuru tālākā attīstība pēc tam netiek atspoguļota. Ja notikums attīstās tālāk ziņu raidījumos, tad tā ir ziņu dienesta reakcija uz notikumu, piemēram, preses konference, skaļš paziņojums utt.
10. TV ziņu raidījumos ir samērā neliels procents oriģinālo ziņu jeb tādu ziņu, kuras nav citos TV kanālos. Izņēmums ir TV5, taču tas saistāms ar TV5 ziņu formātu.
11. Salīdzinoši vairāk pārklājas LTV1 un LTV7, LTV1 un TV3, LTV7 un TV3, TV3 un LNT ziņas (izteiktāk LTV1 un LTV7; LTV7 un TV3). Vismazāk ar citiem kanāliem pārklājas TV5 ziņas.
12. Analizējamā laikā posmā izteikti dominē pieci temati, kuru attīstība tiek atspoguļota visos TV kanālu ziņu raidījumos. Tajā paša laikā, analizējot atsevišķu TV kanālu ziņu tematiku, ir jāsaka, ka ziņu raidījumu tematiskie akcenti atšķiras.
13. Pētījuma ietvaros veiktā analīze liecina, ka krievu valodā veidotajos raidījumos – LTV7 un TV5 – dominē cita ziņu tematika un problēmas, kuras, iespējams, varētu būt svarīgas šo ziņu raidījumu mērķauditorijai.
14. Aplūkotajā laika posmā, LNT bija vienīgais TV kanāls, kur raidījumu ietvaros tika veikta izmeklēšana un sekots notikumam, kā arī atklājās vairāki notikumi, kuri attīstību ieguvuši tikai LNT ziņu raidījumos. Tajā pašā laikā LNT ziņu raidījumos nenoliedzamu līdera vietu ieņem starptautiskie notikumi un to attīstība.

NOBEIGUMS

Četri no aplūkotajiem TV kanāliem pēc teritoriālās aptveramības ir nacionālie, bet viens (TV5) ir Rīgas reģionālais, un tos redz, izņemot TV5, visā Latvijā, tad ļoti svarīgai vajadzētu būt plašākai ziņu ģeogrāfijai. Vēl svarīgi ir piebilst, ka trīs televīzijas kanāli ir komerciālie, bet divi (LTV1 un LTV7) sabiedriskās raidorganizācijas. Tas uzliek papildu slodzi sabiedriskajām raidorganizācijām, pēc iespējas plaši atspoguļot sabiedrībā aktuālos procesus, kā arī plašāku sabiedrības pārstāvju spektru.

No vienas puses svarīgs ziņu ritms un dinamika, no otras – ziņas saturs un izklāsts. Bieži vien ziņu vidējais garums pēc būtības neļauj ziņu raidījumā iekļaut vairāk notikumu, jo ziņu raidījuma laiks ir ierobežots. Būtiska ir arī lielā ziņu tematu pārklāšanās vienas dienas ietvaros dažādos TV kanālos. Protams, katrai TV ir sava auditorija, kurai interesē dienas notikumi, tomēr lielā notikumu pārklāšanās un samērā nelielais "oriģinālo" ziņu sižetu skaits parāda, ka TV ziņu raidījumi seko līdzīgiem notikumiem un pārsvarā informāciju iegūst rutīnas ceļā, tas ir – vadoties no vieglāk vispārpieejamās informācijas un sekojot notikumiem, atspoguļojot politiskās un ekonomiskās elites darbību, izteikumus un procesus.

Tajā pašā laikā lielais vienas dienas ziņu skaits bieži vien nemotivēti liecina par tālāku nesekošanu līdzi notikumiem. Iespējams, ir bijis informācijas avots par kādu notikumu, pēc tam informācija par notikumu attīstību nav notikusi, atrisinājuma nav, taču ziņās tas vairs neparādās.

Savukārt reģionālā informācija kļūst aktuāla tikai tad, ja notiek nelaimes gadījumus un tamlīdzīgi. Pēc teritoriālās aptveramības LTV1, LTV7, TV3 un LNT ir nacionālie TV kanāli, tāpēc būtu vērts domāt par plašāku nacionālo ziņu ģeogrāfiju.

Pētījuma mērķis bija analizēt TV nacionālo ziņu sižetu struktūru, to veidojošos elementus, kā arī ziņu raidījumu satura veidošanas tendences, taču lai dziļāk izprastu ziņu veidošanas procesu Latvijas televīzijās būtu nepieciešams veikt tālākus pētījumus, kuru uzdevums būtu padziļināti pētīt ziņu tematiku ilgākā laika posmā, pozitīvo un negatīvo ziņu atspoguļošanas īpatnības un sabiedrības attieksmi pret negatīvām ziņām, ierobežotās ziņu ģeogrāfijas cēloņus, ziņu pēctecību, kā arī identificēt ziņu vērtību.

LITERATŪRAS SARAKSTS

Bennett, W.L. (2003). *News: The Politics of Illusion*. New York: Longman, 45-50

Dominick, J.R. (2005). *The Dynamics of Mass Communication*. Boston: McGraw Hill

Dominick, R.J. (1999). *The Dynamics of Mass Communication.* McGrown Hill Companies, 353-354.

McCombs, M. & Bell, T. (1996). The Agenda-Setting Role of Mass Communication. In M.Salwen & D.Stacks (Eds.), *An Integrated Approach to Communication Theory and Research* (93-110). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates

McQuail, D. (1994). *Mass Communication. An Introduction.* SAGE Publications, 217-220

Melwin, M. (1997). *News Reporting and Writing*. McGraw-Hill Company, 33

Watson, J. (1998). *Media Communication. An Introduction to the Theory and Process*. London: Macmillan Press Hall, 66-68

PIELIKUMI